

A CSALÁDBA

fogadás szakembereire vonatkozó szakmai feladatprofil Magyarországon.

A dokumentum száma: 4_1_HU_hu

Transfert de la certification française
Assistant Familial

Nevelőszülő szakma feladatprofilja Magyarországon

Készítette: Pécsi Tudományegyetem Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar
RM 4.1_HU_hu

TARTALOMJEGYZÉK

1Első fejezet: Bevezetés.....	5
1. Projekt bemutatása	7
1.1. A projekt keretei	7
1.2. Célkitűzések.....	8
1.3. Célközönség	8
1.4. Hatások.....	9
1.5. Partnerség és a szerepek felosztása a projektben	9
2. Projekt módszertana	11
2.1 Módszertani alapok.....	11
2.2 Kompetencia alapú megközelítés (APC), mint a projekt vezérfonala	12
3. A projekt eredményei	14
4. Módszerek a nevelőszülői szakma feladatprofil kidolgozásához Magyarországon	16
4.1 Követett célkitűzések	16
4.2 Eljárások	16
4.3 A nevelőszülő szakma táblázat típusú tevékenységreferenciái	18
Második fejezet: A munka módszertana	21
1. Szakmai anyag felépítésének módszertana	23
1.1 Támogatócsoport különböző partnereinek szerepe	23
1.2 Adatgyűjtésben résztvevő intézmények.....	23
1.3 Nemzeti támogató csoport.....	23
Harmadik fejezet: A szakma feladatprofilja	Error! Bookmark not defined.
1. Alkalmazás kontextusa, jelenlegi és jövőbeli adatok	27
1.1 Tevékenységi terület:.....	27
1.2 Intézménytípusok:.....	27
1.3 Szakmai végzettség helye a munkahelyi szervezetben:.....	28
1.4 Foglalkozás előre látható fejlődése:.....	28
2. Szakmai tevékenységek és feladatok bemutatása.....	29
2.1 Tevékenységek és feladatok listája	29
2.2 Szakmai feladatok leírása.....	30
Összefoglalás	57
Bibliográfia	61
Szójegyzék	69
Mellékletek.....	71

ELSŐ FEJEZET
BEVEZETÉS

Projekt bemutatása

1.1. A projekt keretei

Az Egyesült Nemzetek gyermekek jogairól szóló egyezménye, a gyermekvédelem alapszövegeként, elismeri, hogy a gyermekeknek joguk van a saját családjukban való életre. A gyermekek intézetben való elhelyezése csak legvégső megoldásként merülhet fel, szükség esetén. Ennek ellenére, bizonyos európai tagállammá vált országokban, a gyermekek szociális kirekesztettsége, akár fogyatékoságukból, elhagyottságukból vagy szélesebb értelemben érzelmi vagy szociális hiányukból adódóan, intézetben való elhelyezésük túlságosan gyakran jelentette az egyetlen javasolt alternatívát.

Ez a gyakorlat a gazdasági és kulturális nyomás ellenére tovább él. Az Európa Tanács 2003. március 5-i parlamenti ülése jelentésének előírásai az elhagyott gyermekek sorsának javítására vonatkozóan az adott országokat a következőkre kéri fel:

- az intézményi rendszer csökkentését és a gyermek családi kapcsolatainak helyreállítását célzó tevékeny politika kialakítására, az intézményesítéssel szemben egyéb megoldások fejlesztésével, melyek a gyermek saját családjához való visszatérését, nevelőszülőknél vagy családi otthonokban való elhelyezését, napközi otthonok létrehozását helyezik előtérbe
- folyamatosan javítani az állásban lévő személyzet képzési szintjén, amennyiben szükséges külföldi partnerek segítségével.

Közép-Kelet Európa, körülbelül 20 éve, jelentős politikai, gazdasági és társadalmi változásokon ment keresztül, melyek alapján változtatták meg a lakosság bevételeinek eloszlását. Ez a változás azonnal érzékelhető volt egyes lakossági rétegek, és különösen a leggyengébbek: serdülő gyermekek és idősek szociális védelmének gyengülésében.

Bulgáriában az állami hatalmak intézményesítették az elhagyott gyermekek elhelyezési gyakorlatát, melynek jelentős hatásai voltak különösen a szakképzett személyzet felvételét illetően - számuk jóval az alatti, mely a gyermekek különleges szükségleteinek kielégítésére elegendő lenne. A bolgár hatóságok felmérték a helyzet jelentőségét, és kijelentették, hogy a gyermekek intézményi rendszerből való kiemelése elsődleges kérdés, és a gondozásba vételre vonatkozó alternatív megoldások bevezetése szükségessé vált, nevezetesen napközi otthonok létrehozásával.

Romániában a 60-as években bekövetkező születési arány jelentős visszaesése után, a kormány a születések számát növelő politikát vezetett be, lehetővé téve a családok számára a gyermek intézetben való elhelyezését állami költségen. (3/1970. törvény az elhagyott gyermekek árvaházakban való elhelyezéséről.) A létező törvények megreformálását célzó politikai akarat lehetővé tette az elhagyott gyermekek intézetben való elhelyezéséről szóló törvény 1997-es eltörlését.

Eközben Franciaországban, a nevelőszülő állami diploma (DE AF) létrehozása új jogi státusszal ruházta fel a nevelőszülőket: javít a gondozásba vétel minőségén, bővítve a

képesítés megszerzéséhez szükséges előzetes feltételeket, valamint a kötelező képzés tananyagát, és biztonságossá teszi e szakemberek státuszát. A törvény teljes egészében 2007. január 1-jén lépett hatályba. Célja, hogy lehetővé tegye a szakdiploma megszerzését azon nevelőszülők számára, akik a szociális és családi ellátás törvénykönyvének 421. Törvény 15. cikkében megjelölt kötelező képzést elvégezték. A Franciaországban dolgozó 46 800 hivatalos nevelőszülő közel 65 000 gyermeket fogad (vagyis átlagban 1,7 gyermek minden befogadó családnál), 10-ből 9 bírósági döntés következtében. Az állami nevelőszülő diploma igazolja a szükséges kompetenciákat kiskorúak vagy fiatal nagykorúak saját otthonban, a saját családi közösségben való állandó befogadásához, a gyermeknek nyújtott szociális segítség vagy bírósági gyermekelhelyezés keretében. Az állami nevelőszülő diploma megszerzését előkészítő képzés szakmai referenciagyűjteményre épül (a szakma / beavatkozási terület meghatározása, funkciók / tevékenységek referenciái valamint kompetenciákra vonatkozó referencia gyűjtemény), ami egyszerre adja meg a képzés valamint a kompetenciák megszerzését igazoló képesítés rendszerét.

1.2. Célkitűzések

Az ASSISTANT FAMILIAL – **AFUE** francia képesítés transzferére irányuló projekt célja szakemberek képzése a családba való befogadás területén, 3 országban (Bulgária, Magyarország és Románia), a francia „assistant familial” (nevelőszülő) képzés módozatainak átültetésével.

Az AFUE projekt beindítása lehetővé teszi a szociális szféra szereplőinek szakmai továbbképzését. A nevelőszülők így képzettebbek, hatékonyabbak lesznek, nagyobb szakértelemmel fognak rendelkezni és jobban tudnak majd kezelni valamennyi felmerülő helyzetet. Kapcsolatteremtő készségük és szakértelmük a gyakorlatban a kommunikáció, a fogadás és a kíséret gyakorlásával, a különböző helyzetekben és sürgősségi esetekben való reagálási képességeik (megfigyelés, elemzés, cselekvés) növelésével, a mindennapi élethez kapcsolódó szakmai ismereteik (higiénia, komfort, biztonság, rendtartás, táplálkozás...), valamint általános tudományos ismereteik (pszichológia, pedagógia) bővülésével kerül megerősítésre. A képzőintézmények megújított, az adott országhoz igazított, megfelelő és elismert képzési kínálattal rendelkeznek majd a 4 európai országban (Bulgária, Románia, Magyarország, Franciaország).

A projekt ezúton támogatja egy olyan képzési rendszer kidolgozását, mely közös európai módszerek beillesztésével segíti a kompetenciák átláthatóságát és elismerését. A projekt által kidolgozott eljárás bevezeti a kompetencia alapú képesítés fogalmát a nevelőszülő szakmát érintő szakmai tevékenységekre vonatkozóan.

1.3. Célközönség

A diploma transzfer által érintett célcsoportok a következők:

- A három partner országban – Bulgária, Románia és Magyarország – tevékenykedő nevelőszülők, akiknek jelentős szakmai fejlődésre van szükségük.
- A képzőintézmények képzési szakemberei, akik gyakorlata országonként különböző, és akiknek nem minden esetben áll megfelelő pedagógiai forrás a rendelkezésükre.
- Tágabb értelemben a szociális és a gyermekgondozási szférában dolgozók.

A végső célcsoport természetesen azon szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek összessége, akik számára a projekt megvalósítása lehetővé teszi majd, hogy jobb körülmények közé kerüljenek és újraalkossák a fejlődésük számára oly fontos társadalmi köteléket.

1.4. Hatások

Hatás a szociális munkásokra:

Ami a „terepen” dolgozókat, vagyis a szociális munkásokat illeti, képzettebbek, hatékonyabbak lesznek, nagyobb szakértelemmel fognak rendelkezni, és jobban tudják majd kezelni az összes felmerülő sürgős esetet.

Ez az alábbi területek fejlődésével jár:

- a foglalkoztatás, a kommunikáció, a fogadás és a kíséret gyakorlatában jelentkező kapcsolatteremtő készség és szakértelem
- a különféle és sürgős helyzetekkel szembeni reagálás (megfigyelés, elemzés, cselekvés)
- a „segítő” csapat tagjaival való kommunikációs képességek a fizikai és lelki állapotra vonatkozóan
- a mindennapi élethez kapcsolódó (higiénia, komfort, biztonság, rendtartás, táplálkozás...), valamint a szakintézmények működésére vonatkozó szakmai ismeretek
- általános tudományos ismeretek (pszichológia, pediátria) a szakorvosokkal való vegyes csapatokban való hatékony együttműködésért
- tanulási módszerek és gondolkodási folyamatok elsajátítása

A képzőintézményekre gyakorolt hatás:

A képzőintézmények lesznek a direkt felhasználók, figyelembe véve szükségleteiket és az ágazatot érintő képzések aktuális hiányát. A munkálatokban részt vevő előíró és finanszírozó intézmények minden országban élvezik a kínálatban való részvétel örökös lehetőségét.

A szakképzési kínálatra és a képesítések átláthatóságára tett hatás: a képzőintézmények megújult, az adott országhoz igazított, megfelelő és elismert képzési kínálatokkal rendelkeznek majd a 4 európai országban (Bulgária, Románia, Magyarország és Franciaország).

1.5. Partnerség és a szerepek felosztása a projektben

A projekt céljai, az elérésükért beindított tevékenységek típusai, a támogató partnerek és intézmények száma és összetettsége jól felépített szervezést és szigorú irányítást igényel.

Erről a partnerek közös gondolkodást követően felállítottak egy működési rendet.

A partnerség a négy országban (Bulgária, Franciaország, Magyarország és Románia) 11 szervezetből áll. Ezek alap-és továbbképzési központok, tanácsadó irodák, egyetemek, egyesületek, nemzeti ügynökségek.

A projekt céljai, az elérésükért beindított tevékenységek típusai, az érintett szektorok, a felhasználók és a résztvevők sokszínűsége, a támogató partnerek és intézmények száma és összetettsége jól felépített szervezést és szigorú irányítást igényel, amit a projekttel kapcsolatban át kell gondolni.

Erről a partnerek közös gondolkodást követően felállították az alábbi működési rendet:

- „Projektvezető” intézmény kiválasztása, mely a projekt tudományos, adminisztratív és pénzügyi promóciójáért és irányításáért felel: P0: Szófiai Egyetem (Bulgária)
- „Általános koordináló” szervezet kiválasztása, mely a projekt általános koordinálásáért felelős a projektvezetőt segítő különböző partnerek között: P4: GIP FIPAG (Franciaország)
- Egy „kapcsolattartó” intézmény kiválasztása minden országban (Görögországon kívül), amely az általános koordináló szervezetet segíti. Feladata lesz a projekt teljes időtartama alatt saját országában a célok megvalósításáért beindított tevékenységek koordinálása. P5: GRETA NORD ISERE - Franciaország, P2: SAPI - Bulgária, P10: PARTENER Egyesület - Románia, P7: Pécsi Tudományegyetem - Magyarország
- „Állandó külső ellenőrző” intézmény kiválasztása a projekt működési módjára, a használt metodológiára, a kapott eredményekre vonatkozóan, különösen a kidolgozott anyagokat és kiértékelésüket illetően. A választás a GRETA VIVARAIS PROVENCE intézményre esett. A projekt teljes időtartama alatt ő tölti be a minőség ellenőr szerepét.
- Szakértő intézmények kiválasztása, melyek a kutatási és kidolgozási munkákért felelnek minden egyes ország kapcsolattartójával közvetlen együttműködésben

A projekt partneri hálózatát az alábbi szervezetek alkotják:

BULGÁRIA:

- Szófiai St Kliment d'Ohrid Egyetem (a projekt elindítója)
- Szociális tevékenységek és gyakorlatok intézménye (SAPI)
- Országos szociális támogatási ügynökség
- Országos oktatási és szakképzési ügynökség

FRANCIAORSZÁG:

- [Szakképzés és szakmai beilleszkedés közhasznú társulás – Grenoble-i Akadémia \(GIPFIPAG\)](#)
- [Greta Nord Isère – Továbbképzési](#) központ,
- Greta VIVARAIS PROVENCE (Kiértékelő).

MAGYARORSZÁG:

- Pécsi Tudományegyetem

ROMÁNIA:

- [PARTENER Egyesület – lasi helyi fejlődésére alakult kezdeményező csoport](#)
- [Alexandru Ioan Cuza Egyetem - lasi](#)
- Megyei gyermekjogvédő igazgatóság - lasi

Projekt módszertana

2.1 Módszertani alapok

A FRANCIA NEVELŐSZÜLŐ végzettség transzferje több transzfer tapust foglal magába :

- **Földrajzi átültethetőség** : A Franciaországban létező „assistant familial” (nevelőszülő) képzés transzferéről van szó három partner országba (Bulgária, Románia, Magyarország), figyelembe véve a kulturális és egyéb sajátosságokat, hogy elérhető legyen az európai politikának megfelelő, a négy európai országban létező gyakorlatok harmonizálása. A transzfer magában foglalja a francia tapasztalat eredményének, a francia nevelőszülő diplomának rendelkezésre bocsátását a román, bolgár és magyar partnerek részére. A román, magyar és bolgár partnerek átvehetik ennek a diplomának és részeinek egészét vagy egy részét azon kihívások függvényében, amelyekkel szembesülnek, illetve a vonatkozó jogi keretek szerint. A projektben foglal különböző tevékenységek lehetővé teszik az átvett részek adaptálását, hogy teljes egységet alkossanak, figyelembe véve a három ország háttérének specifikumait.
- **Módszertani átültethetőség** : E transzfer projekt alkalmából felmerül annak kérdése is, hogy az európai partnerek között megosztásra kerüljön egy közös, ugyanazon a megközelítésen, vagyis „a kompetencia alapú megközelítésen” (APC) alapuló pedagógiai kultúra. E közös pedagógiai kultúra, amit az európai közösség képzések területén végzett munkái ösztönöznek, a képzés és a foglalkoztatottság közötti lehető legnagyobb összhang megtalálására támaszkodik. Az APC fokozatosan épült fel egy metodológia köré, ami a gazdaság szükségleteiből kiindulva építi fel a képzési eszközöket, hogy azok megfeleljenek az említett szükségleteknek. A folyamat a következő: SZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK – ELŐIRT KOMPETENCIÁK – A KÉPZÉS TARTALMA – KÉPESITÉS. A projekt lehetővé teszi minden partner számára, nevezetesen a Közép-Kelet Európai partnerek számára, hogy a képzés célkitűzéseire vonatkozó elképzelést átvegyék.
- **Ágazati átültethetőség**: A projekt egyik tevékenysége abban áll, hogy a diagnózis felállításának fázisában, felmérje a partner országokban meglévő, a személyek védelmére vonatkozó különböző törvényhozói és jogi kereteket. Az elhagyás és a szociális veszélyeztetettség problematikájához kötődő tanulmány és megállapítások más szektorokban is terjeszthetők lehetnek: jog, igazságszolgáltatás, megelőzés, mediáció. Elképzelhető a transzfer az egészségügyi terület számos szakmája irányába, ahol rendkívüli módon jelen van a segítő kapcsolat – egyébként a kompetenciák kidolgozása (modulrendszer) és a projekt globális kidolgozása átültethető minden más szektorra.

A transzfer megvalósításához szükségesnek bizonyult:

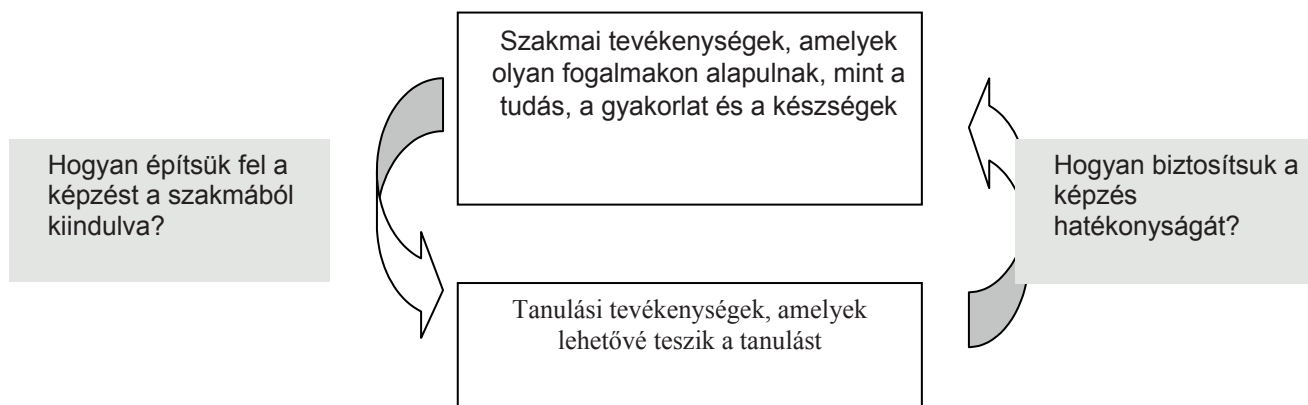
- A segítő kapcsolat fejlődését gátló akadályok beazonosítása a különböző országokban

- Alkalmazni és átültetni a képzés kialakítását, hogy megfelelő eszközök álljanak a képző intézmények és munkáltató/továbbképző típusú intézmények rendelkezésére a segítő kapcsolattal megbízott szociális munkások szakmai fejlődése érdekében.
- Népszerűsíteni egy megfelelő, megújított képzési kínálatot, mely a segítő kapcsolat fejlesztési eszközeként integrálja a célcsoport sajátosságait a nemzeti és európai szolidaritási politikák szolgálatában.
- Részletesebben meghatározni a családba fogadáshoz kötődő problematikák fogalmi hátterét, jobban beazonosítani a résztvevőket.
- Összhangba hozni a meglévő ismereteket és megkönnyíteni a problémamegoldást ezen a területen.

2.2 Kompetencia alapú megközelítés (APC), mint a projekt vezérfonala

A képzők fokozatosan kifejlesztettek egy megközelítést arra, hogy „úgy gondoljanak a képzésre, mint egy gazdasági teljesítmény mozgatórugójára”: ez a Kompetencia alapú megközelítés.

A Kompetencia Alapú Megközelítés egy olyan megközelítés, látásmód, vezérfonal, amely értelmet ad a képzés elvégzésének. Ez az irányvonal az aktuális szakmai tevékenységek egymáshoz illesztését foglalja magába, hogy egy adott végzettséget nyújtson, és az ehhez a munkához szükséges tananyagok megszerzését, azaz olyan képzési ismeretek megszerzését biztosítja, amelyek valódi munkahelyekké alakulnak át.

Ez a vezérfonal, a kompetencia alapú megközelítés a képzők kompetenciáinak új területét hozta létre, a **képzés megtervezést**.

A képzés megtervezésének meghatározása, amit a projektben megfogalmaztunk, a következő:

« Képzés folyamán alkalmazott tervezési módszerek együttese ». Az elemzés tárgya mindig egy szervezet, egy szolgálat. A képzés megtervezése tehát módszerek, eszközök, eljárások együttese, amely az alábbiakat tartalmazza :

- Emberi erőforrás problémájának elemzése egy munkaszervezeten belül
- Ennek a problémának lefordítása képzési szükségletre
- Azoknak a feltételeknek a meghatározása, amelyek között a képzés választ ad a szükségletekre
- Annak értékelése, hogy az eljárás hatással van-e a problémára

- Esetleges korrigálások bevitele. »

A transzfer keretén belül külön hangsúlyt helyeznek a képzés tervezési módszertanra, a kompetencia alapú képzés alkalmazásával.

Azoknak az eredményeknek az összessége, amelyek a módszertani választás tárgyát képezték, a következőkből áll:

- Állapotrajzok létrehozásának módszertana a 3 országban
- Feladatprofil kidolgozásának módszertana
- Képzési rendelet pozícionálásának módszertana a szakmai képesítések európai keretében

A projekt eredményei

No.	Az eredmény címe	Kódja
1	Állapotrajz a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek szociális és nevelési gondozásba vételének módozatairól, valamint diagnózis a szakképzési szükségletekről Bulgáriában	1_BG_fr 1_BG_bg
	Állapotrajz a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek szociális és nevelési gondozásba vételének módozatairól, valamint diagnózis a szakképzési szükségletekről Magyarországon	1_HU_fr 1_HU_hu
	Állapotrajz a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek szociális és nevelési gondozásba vételének módozatairól, valamint diagnózis a szakképzési szükségletekről Romániában	1_RO_fr 1_RO_ro
2	Az állapotrajzok és a szakképzési szükségletekről felállított diagnózisok európai szintézise Romániára, Bulgáriára és Magyarországra vonatkozóan	2_EU_fr 2_EU_bg 2_EU_hu 2_EU_ro
3	A francia „assistant familial” cím átültethetőségének feltételeiről készített tanulmány a Bulgáriára, Magyarországra, Romániára vonatkozó állapotrajzok és szakképzési szükségletekről felállított diagnózisok alapján	3_EU_fr 3_EU_bg 3_EU_hu 3_EU_ro
4.1	A családba fogadás szakembereire vonatkozó szakmai feladatprofil Bulgáriában.	4.1_BG_fr 4.1_BG_bg
	A családba fogadás szakembereire vonatkozó szakmai feladatprofil Magyarországon.	4.1_HU_fr 4.1_HU_hu
	A családba fogadás szakembereire vonatkozó szakmai feladatprofil Romániában.	4.1_RO_fr 4.1_RO_ro
4.2	A családba fogadás szakembereire vonatkozó szakmai feladatprofil európai szintézise Bulgáriára, Magyarországra és Romániára vonatkozóan.	4.2_EU_fr 4.2_EU_bg 4.2_EU_hu 4.2_EU_ro
5.1	A családba fogadás szakembere képzéseinek tulajdonságprofilja Bulgáriára vonatkozóan (képesítési referenciagyűjtemény/tulajdonságprofil, modulrendszerű európai képzési program)	5.1_BG_fr 5.1_BG_bg
	A családba fogadás szakembere képzéseinek tulajdonságprofilja Magyarországra, vonatkozóan (képesítési referenciagyűjtemény/tulajdonságprofil, modulrendszerű európai képzési program)	5.1_HU_fr 5.1_HU_hu
	A családba fogadás szakembere képzéseinek tulajdonságprofilja Romániára, vonatkozóan (képesítési referenciagyűjtemény/tulajdonságprofil, modulrendszerű európai képzési program)	5.1_RO_fr 5.1_RO_ro
5.2	A családba fogadás szakember képzési tulajdonságprofiljainak európai szintézise Bulgáriára, Magyarországra, Romániára vonatkozóan (képesítési követelmények, modulrendszerű képzési kínálat)	5.2_EU_fr 5.2_EU_bg 5.2_EU_hu 5.2_EU_ro

6	Pedagógiai eszközök gyűjteménye Bulgáriában, Magyarországon, Franciaországban és Romániában a családba fogadás/nevelőszülő szakember képzéséhez	6_EU_fr 6_EU_bg 6_EU_hu 6_EU_ro
7	Képzők képzése európai program a létrehozott források és anyagok transzferéhez	7_EU_fr 7_EU_bg 7_EU_hu 7_EU_ro
8	Honlap	www.projetafue.eu
9	CD ROM „Családba fogadás Európában”	

Módszerek a nevelőszülői szakma

feladatprofil kidolgozásához Magyarországon

4.1 Követett célkitűzések

A feladatprofil meghatározza a nevelőszülő feladatainak és tevékenységeinek területét. A feladatprofil leírja azokat a feladatokat és tevékenységeket, amelyet a leendő nevelőszülő gyakorolni fog a szakmai pályafutása kezdetétől fogva. Tapasztalat szükséges ahhoz, hogy a szakképzett nevelőszülő ellássa azokat a feladatokat, amelyek a munkája során előfordulnak.

A feladatprofil a munkaszituációk elemzésén alapul, de számot vet azoknak a szakembereknek a véleményével, akik az *Állapotrajz a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek szociális és nevelési gondozásba vételének módozatairól, valamint diagnózis a szakképzési szükségletekről Magyarországon* című dokumentum kidolgozásában részt vettek.

A nevelőszülői szakma gyakorlása során felmerülő feladatok kerülnek a feladatprofilba, amely elemzi őket a különböző szakmai helyzeteknek megfelelően. Különbözőek lehetnek az egyes munkahelyeken, de elég hasonlóak ahhoz, hogy egy egységes foglalkozást alkossanak.

A feladatprofil 3 fő funkciót tölt be:

- Közvetítő funkció, amelyet az együttműködő partnerek töltenek be a képesítés kidolgozása során. Munkáltatók és képzők egyet kell, hogy értsenek a szakképesítés célját illetően.
- A képzés kialakításának talapzata legyen a szakmai tevékenységek elemzése, amelyből levezethetők lesznek a szakmai és vizsgakövetelmények. A feladatprofil a képzők fogják használni, hogy jobban megértsék a képesítés szakmai céljait és felbecsüljék az egyes kompetenciák szükségességét.
- Információt szolgáltatni azoknak a szervezeteknek, amelyeknek célja a szakmai képesítés kiadása.

•

4.2 Eljárások

A feladatprofil kifejezést olyan értelemben használjuk, hogy a tananyag kidolgozásánál hivatkozásként szolgáljon.

A feladatprofil a szakmai tevékenységgel kapcsolatos feladatokat írja le „foglalkoztatás típus”-ként.

A foglalkoztatás típus koncepcióját úgy határozzuk meg, mint azokat a feladatokat és tevékenységeket, amelyek a szakmai cél eléréséhez vezetnek. Ezek együttesét egy emberre bízzák. Ugyanaz a szakember különböző változatokban alkalmazza ezeket a foglalkozás területei szerint.

Ahogy létezik közös gyökere a különböző foglalkozásoknak, ugyanúgy lehet őket foglalkozás típusba csoportosítani. A foglalkozás típusok tehát különbözőek lehetnek szervezetek és régiók szerint.

Az AFUE projekt ebben az értelemben használja a foglalkozástípus fogalmát. A három partnerország a következő lépésekben dolgozta ki a nevelőszülő szakma feladatprofilját:

- a nevelőszülő szakma nem alkalmazotti munkakörben zajlik, hanem közvetlen tevékenységet jelent. Az analízisünk feladatokból és tevékenységekből áll.
- a feladatokból vezetjük le a kompetenciákat, azaz ezek a feladatok kivonatai lesznek. Ezek tehát annak a személynek az intelligens megnyilvánulásai, aki azokat megvalósítja.
- a feladat tevékenységekre oszlik. A tevékenységekben határozzuk meg a szakmai hozzáértést, amely a szakma gyakorlásához szükséges. A tevékenységekből áll össze a szaktudás referenciája.
- a tevékenységeket 5-10 pontban határoztuk meg, amelyek teljesen gyakorlatiak. Ez a megfelelő mérték ahhoz, hogy leírjunk egy kompetenciát. Ha növeljük ezt a számot, akkor kockáztatjuk azt, hogy egy egyszerű feladat leírást kapunk. A kompetencia koncepciója ebben a projektben: a személyiség azon képessége, hogy mozgósítsa a gyakorlati, a módszertani és elméleti a forrásait. A feladatlírásának elég gazdagnak kell lennie, ahhoz, hogy a különböző elméleti, gyakorlati, módszertani és kapcsolati tudásokat egyesítse.

Munkahelyelemzés célja, hogy meg tudjuk határozni a feladatokat és a tevékenységeket a feladatprofilban. Ezért mindegyik tevékenységet pontosítani kell.

A tevékenységek azonosítására két eljárás közül választhatunk:

- megfigyelni a tevékenységeket időrendjükben
 - Mi az első tevékenység, és mik követik azt?
- funkcióik alapján
 - Mit kell tennie, hogy megszerezze a munkahelye megtartásához szükséges információkat?
 - Mit kell tenni, hogy fogadja és informálja az ügyfelet?
 - Mit kell tennie, hogy a tevékenységét ellenőrizze?
 - Mit kell tennie, hogy számot vessen a tevékenységével?
 - Mit kell tennie, hogy megfelelően kommunikáljon?

Egy tevékenység elemzése:

- Melyek a tevékenységet alkotó feladatok (időrend)?
- Melyek azok a felszerelések, berendezések, amelyeket használnia kell?
- Melyek azok az eljárások, cselekvések, amelyeket ismernie és alkalmaznia kell?
- Melyek azok a tudások, amelyeket el kell sajátítania, ehhez a tevékenységhez?
- Hogyan lehet megtudni, hogy a személy pontosan hajtja-e végre a feladatokat?
- Milyen tudással kell rendelkeznie a konkrét feladat végrehajtásához?
- Mennyire autonóm a személy (teljes, részleges)?

Dokumentumok gyűjtése:

Minden dokumentum begyűjtendő a foglalkozással kapcsolatban:

- foglalkozás meghatározásai
- szövegek, amelyekben említik a foglalkozást
- nevelőszülő helyének leírása a szervezetben

- belső képzési programok (amennyiben léteznek), stb.

A különböző partnerek szerepe:

A projektben résztvevő három ország mindegyike részt vett egy gyakorlati képzésben, amely a kompetencia alapú megközelítéssel kapcsolatban ismertette a feladatprofil kialakításának menetét. A képzés során a fent ismertetett eljárást alkalmazták a nevelőszülői szakma elemzésére.

Eljárások a feladatprofil kidolgozása során:

- elemzőcsoport létrehozása
- a csoport elemzi a nevelőszülői szakmát
- ezeket az elemzéseket összevetik a francia nevelőszülői szakképesítés referenciáival

4.3 A nevelőszülő szakma táblázat típusú tevékenységreferenciái

A projekt partnerei egy közös táblázatban összegezték a nevelőszülői szakma feladatprofilját, amely lehetővé teszi egy európai szintézis megalkotását.

a) Tevékenységek és feladatok listája

A1		A1.T1	
		A1.T2	
A2		A2.T1	
		A2.T2	
A3		A3.T1	
		A3.T2	
		A3.T3	
		A3.T4	
		A3.T5	
		A3.T6	
A...			

b) Szakmai feladatok meghatározása

Szakmai tevékenység :		
Feladat :		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none">• 1. művelet:• 2. művelet:• 3. művelet:		<u>Hely :</u> ... <u>Pszichés-érzelmi hatás :</u> ... <u>Törvényi, szabályozási keret :</u> ... <u>Társadalmi kapcsolatok :</u>

MÁSODIK FEJEZET

**A MUNKA
MÓDSZERTANA**

Szakmai anyag felépítésének

módszertana

1.1 Támogatócsoport különböző partnereinek szerepe

Az alább felsorolt szakemberek részben közös, együttes munka, részben külön konzultációk során alakították ki a végleges változatot.

1.2 Adatgyűjtésben résztvevő intézmények

Pécsi Tudományegyetem
Comenius Szakképző Intézet
Baranya Megyei Önkormányzat Hivatala

1.3 Nemzeti támogató csoport

Szakmai anyag felépítésében résztvevő képzők :

CSALÁDNÉV – UTÓNÉV	Beosztás	Intézmény
Dr. Lükő István	intézetigazgató egyetemi docens	PTE FEEK
Dr. Reisz Teréz	egyetemi docens	PTE FEEK
Tombor Viktória	egyetemi tanársegéd	PTE FEEK
Lippóy Dóra	szakoktató	PTE FEEK
Dr. Kovács Sándor	nyugalmazott egyetemi docens	Pécsi Tudományegyetem
Dr. Kozma Béla	igazgató	Comenius Szakképző Intézet

Szakmai anyag felépítésében részvevő szakemberek :

CSALÁDNÉV – UTÓNÉV	Beosztás	Intézmény
Koch József	gyermekvédelmi szakreferens	Baranya Megyei Önkormányzat Hivatala
Varga Veronika	módszertani szaktanácsadó	Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ

1.4 Munka ütemterve

Szakmai anyagra vonatkozó nemzetközi munka-értekezletek ütemterve:

Csoport típusa	Hely	Dátum	Tárgy
Nemzetközi munka-értekezlet	Bourgoin	2010. május 3–5	Előkészítő képzés a szakanyag kidolgozására
Nemzetközi munka-értekezlet	Szófia	2010. június 28–29.	Első megvitatás, kontroll.
Nemzetközi munka-értekezlet	Budapest	2010. december 20.	Értékelés, javítások.
Nemzetközi munka-értekezlet	Lyon	2011. április 4–5.	Értékelés, javítások

Szakmai anyagra vonatkozó munka-értekezletek ütemterve (adott országban)

Cél	Hely	Dátum
A projekt bemutatása, a munka tervezése	PTE FEEK	2010. június 1.
A nevelőszülő szakmai tevékenységek gyűjtése	PTE FEEK	2010. június 9.
Tevékenységreferencia összeállítása	PTE FEEK	2010. június 25.

HARMADIK FEJEZET

A SZAKMA

FELADATPROFILJA

Alkalmazás kontextusa, jelenlegi és

jövőbeli adatok

1.1 Tevékenységi terület:

A nevelőszülő olyan szakember, aki saját háztartásában teljes körű ellátást biztosít a vér szerinti családjából kiemelt ideiglenes hatállyal beutalt, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett kiskorú gyermek, illetve az utógondozói ellátásban részesülő nagykorú fiatal számára. A nála elhelyezett gyermek kiegyensúlyozott fejlődését egyéni gondozási terv alapján biztosítja.

Tevékenysége során a gyermek mindenképp felett álló érdekét tartja szem előtt, és elősegíti a vér szerinti családdal való kapcsolattartást, a saját családba való mielőbbi visszakerülést és beilleszkedést, a vér szerinti családdal való kapcsolat teljes hiánya esetén az örökbeadást. A vér szerinti családon kívüli nevelésből származó esélyegyenlőtlenségek mérséklésére törekszik.

1.2 Intézménytípusok:

Nevelőszülői hálózatok, munkaközösségek, önkormányzatok, civil szervezetek, egyházak.

1.3 Szakmai végzettség helye a munkahelyi szervezetben:

Hivatásos nevelőszülő egy tanácsadói team–mel dolgozik együtt. Munkáját szerződés vagy megbízás alapján végzi, igénybe véve a rendelkezésre álló szociális és gyermekvédelmi, valamint más segítő szolgáltatások támogatását. A hagyományos nevelőszülő megbízásos jogviszonyhoz hasonló szerződésben vállalja, saját gyermekeit is beszámítva legfeljebb négy kiskorú és utógondozási ellátásban részesülő fiatal felnőtt ellátását. Az alkalmazás feltétele a kritériumoknak való megfelelés, és egy 28-30 órás tanfolyam elvégzése. A hivatásos nevelőszülő a jogszabályokban meghatározott képesítési előírásoknak megfelel. Saját gyermekeit is beszámítva legalább 3, legfeljebb 7 gyermek és fiatal felnőtt együttes ellátását biztosítja. A speciális hivatásos nevelőszülő alkalmas a nála elhelyezett súlyos pszichés, vagy diszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő, speciális ellátást igénylő gyermek nevelésére és családjába történő visszakerülésének elősegítésére. A nevelőszülői hálózat működtetője nevelőszülői tanácsadó alkalmazásával folyamatosan segíti a nevelőszülőt feladatai ellátásában, illetve biztosítja szakmai ellenőrzését.

1.4 Foglalkozás előre látható fejlődése:

A gyermekvédelmi gondoskodás otthont nyújtó ellátási formái között egyre nagyobb hangsúlyt kap a nevelőszülői családban történő nevelkedés, az európai jogszabályokkal összhangban.

A nevelőszülői ellátás oly mértékben professzionálódik, hogy elérjük az általánosan elterjedt foglalkoztatási jogviszonyt.

A nevelőszülői tevékenység hatékonyabbá válik, ezáltal felgyorsul a gyermekvédelmi gondoskodásba kerülő gyermekek tartós sorsrendezésének folyamata, vérszerinti családba történő hazagondozással, vagy örökbeadással.

A különleges és speciális szükségletű gyermekek a gondozására-nevelésére felkészített különleges és speciális hivatásos nevelőszülőkhöz kerülnek kihelyezésre.

Szakmai tevékenységek és feladatok

bemutatása

2.1 Tevékenységek és feladatok listája

Kód	Tevékenységek	Kód	Feladatok
A1	A gyermek integrációja a nevelő családba	A1.T1	A nevelő család feladatainak előkészítése
		A1.T2	A család működése
		A1.T3	A gyermek kapcsolatai
A2	A gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése	A2.T1	A gyermek számára megfelelő élettér kialakítása
		A2.T2	Kiegyensúlyozott életritmus
		A2.T3	Testi és mentális higiénia
		A2.T4	Biztonságérzet
A3	A gyermek oktatásának, tanulásának kísérése	A3.T1	Értékátadás, szocializáció
		A3.T2	Tanulásszervezési kompetencia
		A3.T3	Iskolai és iskolán kívüli tevékenységek orientálása
A4	A gyermek támogatása a vérszerinti szüleivel való kapcsolatban	A4.T1	A nevelő családtól való elválás, kiválás előkészítése
		A4.T2	A vérszerinti családdal való kapcsolat kialakítása és működtetése
		A4.T3	Segíteni a gyermeket a kettős kötődés megélésében, feldolgozásában
		A4.T4	Elfogadás és befogadás
A5	Gyámság és dokumentációs feladatok	A5.T1	Együttműködés a gyámhivatalokkal
		A5.T2	Gyermek gondozásával, nevelésével kapcsolatos feladatok ellátása
		A5.T3	Gyermek érdekeinek képviselése
A6	Önálló életre felkészítés feladatai	A6.T1	Utógondozói ellátás jogszabályi hátterének ismerete
		A6.T2	A gyermek önálló életre való felkészítése
		A6.T3	Pályaorientáció speciális kérdései
		A6.T4	Az ifjúkor sajátos személyiséglélektani időszaka
A7	Különleges szükségletű gyermekek gondozása-nevelése (0-3 éves korú, tartós beteg és fogyatékkal élő gyermekek)	A7.T1	0-3 éves korú gyermek szükségletei
		A7.T2	0-3 éves korú gyermek gondozása-nevelése
		A7.T3	Tartós betegségek specifikumai
		A7.T4	Tartós beteg gyermek gondozása-nevelése
		A7.T5	Fogyatékoságok ismérvei
		A7.T6	Fogyatékkal élő gyermekek gondozása-nevelése

A8	Csapatmunka	A8. T1	Nevelőszülő saját motivációja, saját szerep tisztázása
		A8. T2	A gyermek számára személyre szabott projekt kidolgozása és kísérése szakmai team tagjaként
		A8. T3	Együttműködés és koordináció formáinak ismerete és az abban való részvétel, szakmai kommunikációs készségek (esetmegbeszélés, esetkonferenciák)
A9	Mentálhigiénés támogatás és minőségbiztosítás	A9.T1	Mentálhigiénés és kommunikációs ismeretek és azok gyakorlata
		A9.T2	Személyiségfejlesztés elmélete és gyakorlata
		A9.T3	Szupervízió és egyéb képzések, továbbképzések ismerete. haszna
A10	Kommunikáció a gyermekkel	A10.T1	Megfelelő kommunikáció azonosítása a kedvezményezett kora szerint
		A10.T2	Megfelelő kommunikációs forma alkalmazása
		A10.T3	Kommunikációs hiányok azonosítása
		A10.T4	Kommunikációs hiányos kijavításának figyelemmel kísérése

2.2 Szakmai feladatok leírása

A1 szakmai tevékenység : A személyre szabott egyéni gondozás-nevelés tervezése és megvalósítása.		
A gyermek integrációja a nevelő családba		
A1T1 feladat : A nevelő család feladatainak előkészítése		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: A nevelőszülői szerepre és a gyermek ellátására vonatkozó kompetenciák megszerzése. 2. művelet: A nevelőszülő személyiségének és egyéb körülményeinek állapotfelmérése, felkészültségének vizsgálata. 3. művelet: Felkészülés a nevelőszülői család megváltozott helyzetére. Élettárs, házastárs, saját gyermek felkészítése 4. művelet: A tágabb környezet, szomszédság, rokonság, baráti kör felkészítése 5. művelet: A családon belüli konfliktusmentes kapcsolatok 	<p>A lehető legtöbb várható és előre nem kalkulálható tényezőre felkészült nevelőszülők</p> <p>A megváltozott körülményekhez rugalmasan alkalmazkodni képes család és tágabb környezet</p> <p>Jó problémamegoldó és konfliktuskezelő képességű családtagok</p> <p>A krízishelyzeteket felismerő és segítséget kérni tudó nevelőcsaládok</p>	<p>Pszichológiai: Fontos odafigyelni a nevelőszülő és a gyermek személyiségének összhangjára.</p> <p>A családtagok elveszíthetik addigi pozíciójukat és több feladat hárul rájuk.</p> <p>Az óvintézkedések ellenére is előfordulhatnak konfliktusok, ezek kezelése szükséges.</p> <p>Törvényi: A család teherbíró képességét figyelembe kell venni a gyermek kihelyezésekor, csak megfelelő számú és életkorú gyermek kihelyezése lehetséges.</p> <p>Tekintettel kell lenni a</p>

lehetőségének megteremtése		<p>gyermek esetleges különleges szükségleteire is. Ezeknek a szempontoknak a figyelembevételét nem mindig teszik lehetővé a jogszabályok, a feltételek, a szakmai keretek.</p> <p>Pszichológus vagy mentálhigiénés szakember nem mindig áll rendelkezésre.</p> <p>Társadalmi: A környezet gyakran előítéllettel fordul az érkező gyermek felé.</p>
----------------------------	--	---

A1 szakmai tevékenység : A személyre szabott egyéni gondozás-nevelés tervezése és megvalósítása.

A gyermek integrációja a nevelő családba

A1T2 feladat : A család működése

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: A családi funkciók és a családon belüli szerepek újraértelmezése. Változó családszerkezetből adódó problémák elkerülésére, kezelésére cselekvési terv készítése, működtetése. • 2. művelet: Hatékony és eredményes családi gazdálkodás megismertetése (családi költségvetés) • 3. művelet: A keletkező szerepkonfliktusok kezelése • 4. művelet: A gyermek integrálása a családi életvitelbe (napirend, szabadidő) 	<p>A családi szerepek, a családi szerkezet sikeresen alkalmazkodik az új családtag érkezéséhez. A nevelőszülő tudatosan képes tervet készíteni és azt véghezvinni minden gyermek érkezésekor. A családi gazdálkodás tudatos és tervszerű, gyorsan alkalmazkodik a megváltozott családszerkezethez. A gyermek sikeresen bekapcsolódik a családi életvitelbe, a hozott szokásainak egy része megmarad. A családtagok közötti szerepkonfliktusok gyorsan helyrezerőkkennek.</p>	<p>Pszichológiai: A szülői-nevelőszülői attitűdök szétválasztása nehéz.</p> <p>Törvényi: Az elszámolás családonként, tanácsadókként és hálózatonként eltérő lehet, nincs egységes szabályozás.</p> <p>Társadalmi: Különösen ha több gyermek kerül a családba, a családi funkciók megváltoznak, az új szerkezet működése nehezen indul be. Az új szerepek gyakran mesterségesek és nem fogadják el a családtagok, nincs idő, hogy maguktól alakuljanak ki. A gyermekek után járó anyagi támogatás beépülése a családi költségvetésbe nem zökkenőmentes. Zsebpénz mértéke és „folyósítása” gyermekeként eltérő elbírálást igényel. A környezet gyakran kritikus szemmel figyeli a pénzfelhasználást.</p>

A1 szakmai tevékenység : A személyre szabott egyéni gondozás-nevelés tervezése és megvalósítása. A gyermek integrációja a nevelő családba

A1T3 feladat : A gyermek kapcsolatai

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: Segíteni a gyermeket a vérszerinti családjához és korábbi környezetéhez fűződő kapcsolatai ápolásában 2. művelet: A nevelőszülői családon belüli kötődések kialakításában segíteni 3. művelet: A gyermek támogatása a saját külső kapcsolataiban 4. művelet: A család támogató szerepének biztosítása 	<p>Megfelelő előkészítéssel a nevelőszülői családtagok felkészíthetők arra, hogy segítsék a gyermeket a kapcsolatai felépítésében, erősítésében, így a család támogató közegként működhet. A nevelőszülő és családja képessé válik a gyermeket vérszerinti kötelékeivel és egyéb hozott kapcsolataival együtt elfogadni.</p>	<p>Pszichológiai: A vérszerinti családtagok nem akarnak kapcsolatot tartani a gyermekkel és/vagy ellenállással viszonyulnak a nevelőcsalád felé, ami kölcsönös is lehet. A vérszerinti családtagok között lehet olyan, aki ellenségesen viszonyul, és ez gátolja a kötődést. A családtagok közötti rossz viszony is nehezítheti a kötődés kialakulását, a család támogató szerepét. Gyermek zárkózott, nehezen köt kapcsolatokat vagy éppen mindenkivel túlzottan elfogadó.</p> <p>Törvényi: A gyermek vérszerinti kapcsolatai nem mindig szolgálják a gyermek érdekét.</p> <p>Társadalmi: A gyermek problémái (tanulási; magatartási; személyiségéből „fakadó”) gátolhatják a családi vagy külső kapcsolatok megerősödését, a gyermek akár izolálódhat is.</p>

A2 szakmai tevékenység : A személyre szabott egyéni gondozás tervezése és megvalósítása.

A gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése

A2T1 feladat : A gyermek számára megfelelő élettér kialakítása

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: Családszerkezet és élettérváltozásból következő körülmények kezelésére cselekvési terv készítése 2. művelet: A gyermek számára biztonságos, önálló élettér kialakítása, személyi épség és 	<p>A család, a rokonság és a tágabb környezet pontosan megismeri az elvárásokat, lehetőség szerinti pontossággal a gyermek szükségleteit, és így annak egyes</p>	<p>Pszichológiai: Vannak olyan családtagok, akik nehezen adják fel addigi helyzetüket, lehetőségeiket, pozíciójukat, ez nehezíti a családszerkezet változását. A rokonok, a tágabb</p>

<p>biztonság megőrzésének szabályait ismerje, kellő mozgástér biztosítása</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3. művelet: Az intimitás biztosítása a(z életkori) személyiség fejlettségéből adódó igényeknek megfelelően, külön szoba, de legalább saját kuckó, személyes holmik elkülönítése • 4. művelet: Tiszta, gondozott tárgyi környezet kialakítása 	<p>tagjai rugalmasabban alkalmazkodnak az új elvárásokhoz.</p> <p>A nevelő környezet képessé válik a befogadott gyermek számára biztonságos, intimitást adó és higiénés szempontok szerint is megfelelő környezet biztosítására és a változó szükségletekhez történő folyamatos alkalmazkodásra.</p> <p>Kialakul az egyes családtagokban és a nevelt gyermekekben is az igény a fentiekre.</p>	<p>környezet elfogadókészsége is jelenthet nehézséget az új helyzethez való alkalmazkodásban.</p> <p>Törvényi: A nevelőszülői család anyagi-tárgyi kondícióinak korlátai vannak, melyek az optimálistól való rugalmas eltávolodásra készítetnek.</p> <p>A lakásszerkezet nem mindig teszi lehetővé az optimális elhelyezési feltételek biztosítását. A nevelőszülő nem feltétlenül rendelkezik kellően pontos ismeretekkel az életkori szükségletek adta veszélyforrásokról.</p> <p>A jogszabályi előírások bizonyos esetekben ütközhetnek az életszerű helyzetekkel.</p> <p>Társadalmi: A nevelőszülői család már kialakult szokásai befolyásolhatják ezt a folyamatot.</p> <p>Vannak minden családnak olyan rögzült szokásmintái, amiktől nehezen válnak meg, és ez nem is feltétlenül szükséges vagy nem minden esetben várható el tőlük.</p> <p>A tárgyi környezet felé mutatott igényesség családonként változó és viszonylag tág határok között mozog az elfogadható keret.</p> <p>A nevelőszülő a saját szükségleteiből indul ki, legalábbis eleinte, időt igényel a szempontváltás.</p>
---	--	---

A2 szakmai tevékenység : A személyre szabott egyéni gondozás tervezése és megvalósítása.

A gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése

A2T2 feladat : Kiegyensúlyozott életritmus

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: A család működésének napi rendszeressége (a reggeli ébredéstől a családon kívüli közösségekben történő részvételén át a nap befejezéséig). Napirend. Értéksorrend fölállítás- egyedi igények figyelembevételével. • 2. művelet: Családi szokások feldolgozása, kezelése kölcsönösen • 3. művelet: Állandóság megteremtése a mindennap ismétlődő tevékenységekben az időfogalom, a biztonságérzet és a pozitív énkép kialakításához • 4. művelet : Indirekt nevelés. Értékeket továbbadó családmodell, követhető minta biztosítása • 5. művelet: megfelelő időbeosztás megtanítása a gyermek számára Példaadással, tanácsokkal, irányítással racionális életrend kialakítása. Az alvás, tanulás, pihenés, játék, sport helyes megszervezése. 	<p>A gyermek és a nevelőszülői család számára (a gyermek családba kerülésétől számított) lehető legrövidebb időn belül egy mindenki számára elfogadható napi- és szokásrend kerül kialakításra.</p> <p>A nevelőszülő pontos ismeretekkel rendelkezik a gyermek szükségleteiről és azokra adandó koherens válaszokról.</p> <p>A gyermek tisztában lesz a saját szükségleteivel, megtanulja azokat érvényesíteni, ugyanakkor megtanul alkalmazkodni a környezet eltérő szükségleteihez.</p> <p>Kialakul a gyermek életében az állandóság, a biztonságérzet, és az igény ezekre.</p>	<p>Pszichológiai: A gyermek rossz szokásainak leküzdése,(pl. rossz alvási szokások, az étkezési szükségletek azonnali kielégítése, falánkság) hosszú időt vesz igénybe. A gyermek sem mindig fogadja el a családi szokásokat, vagy nehezen alkalmazkodik, különösen idősebb gyermekek.</p> <p>Törvényi: A gyermek által hozott szokásrend, és/vagy a szakmai előírások által diktált elvárások nem egyeznek a nevelőszülői család eddigi szokásrendjével.</p> <p>Társadalmi: Több gyermeket különböző családokból befogadó nevelőszülői családok nehezen tudják minden gyermek egyéni hozott szokásait a sajátjukéba integrálni.</p> <p>Nagyobb létszámú családnál még fontosabb a rendszeresség, ugyanakkor nehezebben kivitelezhető az egyéni szempontok figyelembevétele</p>

A2 szakmai tevékenység : A személyre szabott egyéni gondozás tervezése és megvalósítása. A gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése		
A2T3 feladat : Testi és mentális higiénia		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: Pozitív testkép, énkép kialakítása, fizikai és lelki biztonság megteremtésével • 2. művelet: Kulturált öltözködés, évszaknak megfelelő, gyermek igényeit kielégítő mennyiségű és minőségű ruházat, életkornak és évszaknak megfelelő öltözködési szabályok elsajátíttatása a gyermekkel • 3. művelet: A testi és lelki egészséget veszélyeztető környezeti hatások megismerése, kiszűrése, megfelelő testi-lelki higiénié akár preventív akár célzott egészségügyi ellátással • 4. művelet: Az ártalmak elleni védekezés esélyeinek feltárása, személyi épség és biztonság védelme • 5. művelet: Különleges és speciális szükségletek feltárása és kezelése, legyen képes a gondozási folyamatban helyzetfelismerő képességét mozgósítani a gyermekek eltérő igényeinek és szükségleteinek megfelelően 	<p>A vérszerinti családjából kikerült gyermek számára a nevelőszülői család mintaértékűen jeleníti meg a a testi és lelki egészséget megalapozó és fenntartó környezetet. Ehhez szükséges tudást –tudatosítást- a nevelőszülő elsajátítja és képes használni. A gyermekben kialakul a saját testi és mentális állapota iránti felelősség.</p>	<p>Pszichológiai: Gyakran a negatív énkép és a vérszerinti családi környezetből hozott rossz szokások rögzülnek a gyermekben, mielőtt a nevelőcsaládban a korrigáló hatás érvényesülhetne, vagy azt megnehezíti a gyermek ellenállása a változással szemben. Kortársi rivalizálás ellene hat a pozitív irányú változásnak, pl. öltözködési szokások, pszichoaktív szerek használata stb. Korábbi rossz bánásmód következménye még sokáig kihat a gyermekekre és nehezen oldható. Társadalmi: A vérszerinti családból hozott minták a nevelőszülői mintával ellenkező irányban hatnak, nehezítik azok érvényesülését. A gyermek életében jelen lévő egyéb intézmények támogató segítségével a nevelőszülői család gyakran szélmalomharcot folytat.</p>
A2 szakmai tevékenység : A személyre szabott egyéni gondozás tervezése és megvalósítása. A gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése		
A2T4 feladat : Biztonságérzet		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: Meghallgatni a gyermeket, elfogadni az érzelmeit, reakcióit. A bizalmi és a krízis helyzet kezelése. A gyermek személyiségéből fakadó problémák feltárása, s 	<p>A nevelőszülők ismereteket szereznek a családjukba kerülő gyermekek krízishelyzetének sajátosságairól, a</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülő nem, vagy nehezen fogadja el a kívülről érkező kritikát, segítséget. Nem ismeri fel a nevelőszülő a gyermek depresszióját</p>

<p>kezelésére cselekvési terv készítése és végrehajtása.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2. művelet: Folyamatosan figyelemmel kísérni a gyermek tevékenységeit és megnyilvánulásait, meghitt érzelmi kapcsolat kialakítása személyes törődésre anélkül, hogy a gyermeket sajátjának tekintené, rendelkezzen megfelelő készségekkel a gyermek lelkiállapotának illetve egyéb szükségleteinek felismeréséhez • 3. művelet: A gyermek társas (családon belüli, iskolatársi, baráti) kapcsolatainak formálása, támogatása, közvetíti az általános viselkedési szabályokat, normákat a gyermek személyes kapcsolataiban, felnőttek és kortársak vonatkozásában egyaránt • 4. művelet: A gyermek számára biztonságot nyújtó határok kialakítása és tiszteletben tartása/tartatása. Tudjon szembenézni a nevelt gyermek gondjaival, agressziójával, levertségével vagy számos más lehetséges szélsőséges megnyilvánulásával. A „rend – önfegyelem – szabadság” élményének elsajátíttatása • 5. művelet: veszteség élmény feldolgozása a gyermekkel gyász feldolgozás • 6. művelet: depresszió felismerése, kezelés támogatása • 7. művelet: bántalmazás jeleinek felismerése- szexuális, fizikai, érzelmi • 8. művelet: nevelési stílusok ismerete, tudatos alkalmazása 	<p>problémák feltárásának és kezelésének lehetőségeiről (gyász, depresszió, bántalmazás stb). A nevelőszülők megtanulják értelmezni a gyermek reakcióit az őt ért hatásokra. A nevelőszülők technikákat sajátíthatnak el a biztonságot nyújtó határok kialakításához. A nevelőszülők többféle nevelési módszert ismernek meg, amit képesek hatékonyan alkalmazni a különböző igényű gyermekeknél. A gyermek megismeri jogait és kötelezettségeit.</p>	<p>vagy hogy viselkedése egy korábban elszenvedett bántalmazás következménye. A nevelt gyermekek bizalmának megnyerése idő- és energiaigényes feladat és nem is mindig lehetséges. A gyermek alárendelt vagy bizonytalan pozíciója a családban növeli a bizalmatlanságot és megnehezíti a problémák felszínre kerülését, a vérszerinti család elvesztésének, a gyásznak a feldolgozását. Előfordulhat, hogy a nevelőszülő előítélettel vagy saját magára vonatkoztatott kritikaként értékeli a gyermek megnyilvánulásait. Törvényi: A gyermeki jogokra való hivatkozással igyekszik a gyermek kibújni a keretek közül, ugyanakkor a kötelezettségeit nem teljesíti. Társadalmi: Kortárs csoport negatív befolyása különösen erős a vérszerinti családjából kiemelt kiskamasz és serdülőkorú gyermekek esetében. Következetlenségek fordulhatnak elő különösen a több gyermeket nevelő nevelőszülők nevelési módszereiben, mely a gyermek bizonytalanságérzetét növelheti. Ez megnehezítheti a gyermek családba történő biztonságos integrálódását. Nem tudatos a nevelési stílusok alkalmazása, vagy következtelen nevelési módszereket alkalmaz a nevelőszülő.</p>
--	---	---

A3 szakmai tevékenység : A személyre szabott egyéni nevelés tervezése és megvalósítása.

A gyermek oktatásának, tanulásának kísérése

A3T1 feladat : Értékátadás, szocializáció

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: A gyermek kapcsolati gondjainak (pl. társaival, nevelőivel, szüleivel, stb.) feltárása. • 2. művelet: Asszertív viselkedés elősegítése. A társadalmi beilleszkedés elősegítése • 3. művelet: A város (község, lakóhely) környezeti jellemzőinek (pl. szociális háló), a helyi sajtó, rádió, televízió stb. megismertetése • 4. művelet: A gyermek magatartásának, viselkedésének formálása, ellenőrzése. Legyen képes kezelni a konfliktusokat és ezt a képességet a gyermekben is kifejleszteni. Szabályozott indulati élet elsajátíttatása. • 5. művelet: A „meghallgatás” készségének tanúsítása, a türelmetlen beavatkozások kerülése • 6. művelet: Együttes cselekvés a gyermekkel • 7. művelet: Ideiglenes nevelési helyzet - kontra kötődés, szerepkonfliktusok - szerepdefiníció (szülő-nevelő) A kötődés és a szociális viselkedés összefüggéseinek feltárása. A kötődések pedagógiai megközelítésű vizsgálata, a kötődés nevelő hatásában rejlő lehetőségek feltárása. Szociális kompetencia fejlesztés: a megfelelő készségfejlesztő program alkalmazása. • 8. művelet: Adekvát tanulási tapasztalatokkal a szociális viselkedés tanítása. • 9. művelet: Nevelőszülői látogatások az iskolában, megtudni, hogy mi és hogyan 	<p>A nevelőszülő képes lesz a gyermekkel feldolgoztatni az új környezet információit, elfogadtatni vele az új helyzetet.</p> <p>A nevelőszülő fel tudja dolgozni saját szerepét, megérti a saját viszonyulásait a dolgokhoz.</p> <p>A nevelőszülő képes az együttműködésre az iskolával, meg tudja ismertetni és el tudja fogadtatni a gyermek környezetével, így különösen az oktatási-nevelési intézménnyel az adott helyzetet.</p> <p>A nevelőszülő tudja segíteni a gyermeket az asszertív viselkedésformák elsajátításában és alkalmazásában, a környezetbe történő beilleszkedésben.</p> <p>A gyermek számára értéként jelenik meg a tanulás.</p>	<p>Pszichológiai: Ezen a területen is kiemelten fontos időszak a befogadást követő első néhány hónap, a gyermek ekkor fokozott támogatásra szorul.</p> <p>A gyermekek, különösen akik erős vérszerinti kötődésekkel rendelkeznek, nehezen fogadják el az életükbe lépő új szereplőket.</p> <p>A legtöbb gyermek korábbi kötődési problémákkal rendelkezik, az erről való ismeret és a kezeléséhez szükséges készségek, képességek ezen a területen is fontosak a nevelőszülők számára.</p> <p>Társadalmi: A környezeti effektusok romboló hatása az első időszakban folyamatosan és erőteljesen, de a későbbiekben is fokozottan érvényesül a nevelt gyermekek életében, egyedi helyzetük miatt.</p> <p>Gyakran a gyermek esetében külső megjelenés, fejlődési rendellenesség, mentális visszamaradás vagy egészségi állapot más rendellenessége okoz nehézségeket az elfogadásában a társas kapcsolatok szintjén.</p> <p>Az iskola nem mindig felkészült a nevelt gyermekek speciális fogadására, nem ismerik a háttérben zajló folyamatokat.</p> <p>A gyermekek többsége olyan családból kerül ki, ahol nem érték a tanulás, és ez</p>

<p>történik ott</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10. művelet: A tanulással töltött idő és a szabadidő helyes egyensúlyának megteremtése • 11. művelet : A tanulás értelmének felismertetése a gyermekkel 		<p>előfordulhat egyes nevelőszülői családok esetében is.</p>
--	--	--

A3 szakmai tevékenység : A személyre szabott egyéni nevelés tervezése és megvalósítása. A gyermek oktatásának, tanulásának kísérése		
A3T2 feladat : Tanulásszervezési kompetencia		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: Tájékozódás az iskola (óvoda) nevelési és pedagógiai programjáról, gyakorlottság szerzése az oktatásfogalmakról és – folyamatokról, legyen alapvető ismerete az iskolaérettségről, a beiskolázás követelményeiről, az egyes oktatási intézményekről, a speciális oktatásról • 2. művelet: Információszerzés a tananyagtartalmakról és az iskolai (óvodai) oktatási – nevelési módszerekről, kapcsolatot tart az oktatási intézménnyel, törekszik arra, hogy a gyermeket és szükségleteit az iskola elfogadja, beilleszkedését és előrehaladását előítélet ne akadályozza. Tanulási zavarok felismerése. • 3. művelet: Tanulási alapkészségek vizsgálatában való együttműködés, hiányosságok megszüntetésére cselekvési terv készítése és végrehajtása. • 4. művelet: Tanulástechnikai módszerek elsajátíttatására cselekvési terv készítése és végrehajtása. • 5. művelet: A tanuláshoz otthoni „munkahely” kialakítása, a gyermek tanulásához biztosítja a 	<p>A nevelőszülő képes legyen a gyermek helyzetéhez, aktuális állapotához, képességeihez, fejlettségéhez, mentális állapotához igazodva támogatni a gyermeket az iskolai beilleszkedésben, a tanulmányi előmenetelben, képességei kibontakoztatásában, felzárkóztatásában. A nevelőszülő képes legyen az oktatási-nevelési intézménnyel a gyermek érdekében történő együttműködésre, ideértve az intézménnyel kapcsolatos folyamatos kapcsolattartást, kölcsönös információcserét. Képes legyen a gyermek intézményen kívüli fejlesztését megtervezni, végrehajtását megvalósítani, ha szükséges, egyéb szakemberek,</p>	<p>Pszichológiai: Az iskola, a pedagógus tekintélyének túlzott tisztelete vagy éppen negligálása fordulhat elő a nevelőszülő részéről. A nevelőszülő nem fogadja el a gyermek képességeit, túlzó elvárásokkal van a gyermek felé. A nevelőszülő nem, vagy túlzóan igyekszik kapcsolatot tartani az oktatási-nevelési intézménnyel.</p> <p>Törvényi: Helyhiány miatt nem tudja a nevelőszülő kialakítani minden gyermek számára a saját tanulóhelyet. Az iskola nem kap kellően pontos információkat a gyermek tanulmányi előéletéről. Ha a gyermek fejlesztésre szorul, nem mindig adottak a feltételek.</p> <p>Társadalmi: A nevelőszülő nem fogadja meg a pedagógus, gyógypedagógus tanácsait, otthoni alkalmazásra adott fejlesztési javaslatait. Tanulási problémák sok gyermeknél fellépnek a vérszerinti családból, addigi iskolai környezetéből való kikerülés miatt.</p>

<p>tárgyi feltételeket és az érdeklődésének megfelelő lehetőségeket, forráseszközök felismerése és biztosítása</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6. művelet: Tanulmányi előmenetel követése, tanulásértékelés a családban, tudja megalapozni és fejleszteni a gyermek tanulási, önművelési szokásait, törekvéseit és felismerni a tanulási nehézségeket • 7. művelet: Következetesség • 8. művelet: Olvasásra, írásra szoktatás • 9. művelet: Hiperaktivitás kezelése • 10. művelet: Figyelemzavar kezelése • 11. művelet: A gyermek szoktatása tanulási és egyéb környezetének rendben tartására 	<p>intézmények bevonásával</p>	<p>A tanulmányi eredményt befolyásoló tényezőket (képességek szintje, elmaradások, zavarok stb.), körülményeket a nevelőszülők nem mindig képesek reálisan felmérni, az iskola jelzéseit nem mindig fogadják el.</p>
--	--------------------------------	--

<p>A3 szakmai tevékenység : A személyre szabott egyéni nevelés tervezése és megvalósítása. A gyermek oktatásának, tanulásának kísérése</p>		
<p>A3T3 feladat : Iskolai és iskolán kívüli tevékenységek orientálása</p>		
<p>Feladat leírása</p>	<p>Várt eredmények</p>	<p>Kritikus pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: A szükséges fejlesztő foglalkozások igénybevétele, ismerje fel szakember irányításával a gyermekben rejlő képességeket, tehetséget, fogyatékosságot, kezelje a tanulási nehézségeket, kérjen és fogadjon el segítséget • 2. művelet: A kulturális (művészeti) tevékenységek iránti nyitottság kimunkálása • 3. művelet: Ösztönzés a sportolásra • 4. Írásgyakoroltatás (vázlatírás, partnerlevelezés stb.) • 5. Nyitottság a gyermek tanulmányi szükségleteinek természetére • 6. Olvasásra szoktatás 	<p>A gyermekek sikerélményeket érnek el az iskolai vagy iskolán kívüli tevékenységekben. Kapcsolatteremtő képességük széleskörűvé válik. Jó irányba terelő kapcsolatokat tudnak kialakítani a sport vagy egyéb szakkör keretében.</p>	<p>Törvényi: Alacsony iskolai végzettségű és kulturális háttérű nevelőszülői család nehezen birkózik meg ezekkel az elvárásokkal. A sok gyermeket nevelő családokban szűkre szabottak az iskolán kívüli tevékenységekbe történő bekapcsolódás lehetőségei. A tehetséggondozást, sportolást anyagilag nem tudja finanszírozni minden nevelőszülői család.</p> <p>Társadalmi: A nevelőszülő a saját értékrendje szerint közelít az iskolán kívüli tevékenységekre, ami nem mindig egyezik a gyermek vágyaival.</p>

<p>(folyóiratok, könyvek, szótár- és lexikonkezelés, ellenőrzött számítógép-használat, szövegmemorizálás, olvasónapló-készítés, könyvtárlátogatás, kis kézikönyvtár-gyűjtés)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7. Az iskolában tanult és alkalmazott informatikai „tréningek” otthoni gyakorlása 		<p>A szociálisan, kulturálisan értéktelen magatartás rögzülése valós veszély a vérszerinti családjából késői életkorban kikerülő gyermekek esetében. Sok nevelőszülői család nem rendelkezik számítástechnikai ismeretekkel, esetleg eszközökkel sem.</p>
--	--	---

<p>A4 szakmai tevékenység : A személyre szabott egyéni nevelés tervezése és megvalósítása. A gyermek támogatása a vérszerinti szüleivel való kapcsolatban</p>		
<p>A4T1 feladat : A családtól való elválás, kiválás előkészítése</p>		
<p>Feladat leírása</p>	<p>Várt eredmények</p>	<p>Kritikus pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: Az ellentmondásos, válságos helyzetek átgondolt, türelmes kezelése • 2. művelet: A gyermek álláspontjainak, vélekedéseinek kifejeztetése • 3. művelet: A személyiség különböző (életkorok) fejlettségi szintjének értelmi, érzelmi, testi-fizikai jellemzőinek felismerése; • 4. művelet: A nevelőcsalád előkészítése : elfogadja, hogy a gyermek személyes identitása, érzelmi biztonsága, és egészséges fejlődése igényli, hogy ismerje származását, múltját, gyökereit • 5. művelet : Ismeretekkel rendelkezik a családi, érzelmi kapcsolatok jelentőségéről ; ismerje és tudja azonosítani azokat a leggyakoribb problémákat, melyek a család felbomlásához vezetnek 	<p>Megtanulja kezelni a válsághelyzeteket, türelemmel végigvárni a gyermek beilleszkedési folyamatának természetes menetét. Képes támogatni a gyermeket akkor is, ha nézőpontjaik különbözőek. Elfogadja a gyermek saját fejlettségi szintjének megfelelő reakcióit, és vérszerinti kötődéseit. Empatikus a vérszerinti család helyzetével kapcsolatban, nem ítélkezik felette.</p>	<p>Pszichológiai: A gyermek magára marad a félelmeivel, érzéseivel. Ellenérzést táplál és ítélkezik a nevelőszülő a vérszerinti család felett.</p> <p>Törvényi: Nem kap megfelelő információkat a nevelőszülő és a gyermek Egyszerre több gyermeket kell kiemelni és befogadni. Nincs megfelelő ismerete a nevelőszülőnek az életkorok sajátosságairól.</p> <p>Társadalmi: Az értékrendi, szokásrendi „szakadás” lehetséges következményei. A nevelőszülői család az első időszakban látványos, gyors változásokat szeretne elérni.</p>

A4 szakmai tevékenység : A gyermek támogatása a vérszerinti szüleivel való kapcsolatban		
A4T2 feladat : A vérszerinti családdal való kapcsolat kialakítása és működtetése		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: A vérszerinti családdal való kapcsolatfelvétel 2. művelet: Tájékozódik a gyermek vérszerinti családjáról 3. művelet: Megérti a vérszerinti család jelentőségét a gyermek életében Szülők, rokonok, korábbi társas kapcsolatok világának felderítése. 4. művelet: A vérszerinti szülők és a nevelőszülők egymáshoz való közelítése szakember vagy mediátor segítségével 5. művelet: A gyermek saját családjával való kapcsolattartás működtetése, alakítása, kibontakoztatása, ápolása. A nevelőszülő ismerje a kapcsolattartás lehetséges formáit, feltételrendszerét, jogi szabályozását 6. művelet : A megfelelő érzelmi légkör megteremtése a kapcsolattartás során 	<p>A nevelőszülő képes lesz a vérszerinti családdal önállóan és szükség szerint szakemberek bevonásával a gyermek érdekeit szolgáló kapcsolattartás működtetésére.</p> <p>A gyermek és a vérszerinti szülők igénye szerinti helyen és módon történik a kapcsolattartás a gyámhivatal jóváhagyásával.</p> <p>A kapcsolattartás során megfelelő érzelmi légkör uralkodik, viszály és rivalizálás nélkül.</p> <p>A nevelőszülő mindvégig képes tudatosítani átmeneti szerepét a gyermek életében.</p>	<p>Pszichológiai –Társadalmi: A vérszerinti család nem akar a nevelőszülővel kapcsolatot teremteni, esetleg ellenségesen viselkedik. A nevelőszülő ellenséges a vérszerinti családtagokkal. A gyermek nem vagy nagyon ragaszkodik vérszerinti szüleihez.</p> <p>Törvényi: A nevelőszülő kevés információt kap egyéb szakemberektől a vérszerinti családról. Nem áll rendelkezésre mediátor vagy egyéb közvetítő szakember. A szülők, nevelőszülők nem kapnak kellően pontos információkat a kapcsolattartási lehetőségekről illetve egymásról.</p> <p>Társadalmi: Nagy a földrajzi távolság, és ez nehezíti a kapcsolatfelvételt. A kapcsolattartást nehezíthetik az érték- és normakülönbségek a két család életvitelében.</p>

A4 szakmai tevékenység : A gyermek támogatása a vérszerinti szüleivel való kapcsolatban		
A4T3 feladat : Segíteni a gyermeket a kettős kötődés megélésében, feldolgozásában		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: A gyermek előéletének ismerete, és az ismeretek alapján cselekvési terv a kettős kötődés feldolgozására 2. művelet: Segíteni a gyermeket érzelmei kifejezésében 	<p>A nevelőszülő képes lesz definiálni saját szerepét, segíteni a gyermeknek is kifejezni érzéseit.</p> <p>A nevelőszülő képes</p>	<p>Pszichológiai: Mind a gyermek, mind a nevelőszülő számára nehéz feldolgozni az átmenetiség érzését.</p> <p>A nevelőszülő nehéz</p>

<ul style="list-style-type: none"> • 3. művelet: Szükség esetén mentális támogatás igénybevétele • 4. művelet: Segíteni a vérszerinti, a nevelőszülők és a gyermek közötti konfliktusmentes kapcsolat kialakítását; legyen képes a gyakorlatban együttműködni a vérszerinti szülőkkel ; készítse elő a találkozásokra a gyermeket, tudja kezelni a találkozásból adódó érzelmi problémákat • 5. művelet: családtagok szerepe a nevelőszülői családban, saját gyermek, férj helyzete, konfliktuskezelés 	<p>lesz segítséget kérni a gyermek, saját maga vagy családtagjai mentális támogatására. A nevelőszülő képessé válik partnerként tekinteni a vérszerinti szülőkre.</p>	<p>helyzetben van, hisz úgy kell szeretnie, kötődnie a gyermekhez, hogy mindvégig tudatában van annak, hogy mindez átmeneti.</p> <p>Nevelőszülői féltékenység a vérszerinti családdal szemben, és fordítva. A gyermek is megéli ezt az átmenetiség-érzést, így nehéz a beilleszkedés, a szabályok elfogadása, a kettős kötődés lelki feldolgozása, s ez megnehezíti az érzelmek kifejezését.</p> <p>Törvényi: A jogszabályok nem teszik lehetővé, hogy folyamatos mentális támogatást kapjanak az érintettek, szakember-hiány miatt.</p> <p>Társadalmi: A két család szociokulturális háttérének különbsége is megnehezíti a gyermek beilleszkedését és mindkét háttér elfogadását sajátjáénak.</p> <p>A nevelőszülői család tagjai is nehezen dolgozzák fel, hogy „vendég” van a háznál.</p>
---	---	---

A4 szakmai tevékenység : A gyermek támogatása a vérszerinti szüleivel való kapcsolatban		
A4T4 feladat : Elfogadás és befogadás		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: a gyermek személyiségének az elfogadása • 2. művelet: A gyermek eredeti családi tapasztalatainak felszínre hozása és feldolgozása • 3. művelet: A gyermek hozott értékeinek megismerése és elfogadása • 4. művelet: A szociokulturális környezet eltéréseiből fakadó konfliktusok feloldása 	<p>A nevelőszülő képes lesz szakemberként kezelni a szerepét és túllépni személyes igényein.</p> <p>Képessé válik segíteni a gyermek önkifejezését.</p> <p>A nevelőszülői család minden tagja elfogadóvá válik.</p>	<p>Pszichológiai: Kívánatos és ténylegesen megvalósuló viselkedési módok közötti különbség áthidalása sok türelmet igényel és sokszor meg sem valósul.</p> <p>Gyakran a nevelőszülő vérszerinti szülőkkel szembeni ellenállása miatt nem tudja a gyermek személyiségét sem</p>

<ul style="list-style-type: none"> 5. művelet: A befogadó család rokoni-baráti kapcsolatainak megismertetése 		<p>elfogadni.</p> <p>Társadalmi: Gyakran nagy az eltérés a gyermek hozott és a nevelőcsalád által képviselt értékrend között. A felnőtt-gyermek viszony hagyományos kötöttségein való túllépést nehéz megvalósítani, ha a gyermek alárendeltnek érzi magát. (Ki beszélhet és ki köteles hallgatni.)</p>
---	--	--

A5 szakmai tevékenység : A gyámság és a dokumentációs feladatok		
A5T1 feladat : Együttműködés a gyámhivatalokkal		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: A gyámhivatali kirendelő határozat alapján ellátja a gyermek gyámságával kapcsolatos feladatokat 2. művelet: Ellátja a gyermek törvényes képviselőjét, vagyonának kezelését 3. művelet: Részt vesz a gyermek sorsának tartós rendezésében 4. művelet: Gyámi jelentést és számadást készít 	<p>Pontos ismeretekkel rendelkezik a nevelőszülő a gyámi feladatokról, a határidőkről, az elvárásokról.</p> <p>Megfelelő mentális támogatás mellett a nevelőszülő képes lesz elszakadni a gyermektől.</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülő túlzottan kötődik a gyermekhez, ez gátolja a gyermek sorsának tartós rendezésében való együttműködését.</p> <p>Törvényi: A nevelőszülői nem tudja tartani a határidőket. A nevelőszülő nem tudja pontosan beazonosítani gyámi feladatait.</p>

A5 szakmai tevékenység : A gyámság és a dokumentációs feladatok		
A5T2 feladat : Gyermek gondozásával, nevelésével kapcsolatos feladatok ellátása		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: Biztosítja a gyermek számára a családban történő nevelkedést, figyelembe véve a gyermek szükségleteit, dokumentálja egyéni fejlődését és egészségi állapotával kapcsolatos feladatokat 2. művelet: Ismeri és eligazodik a gyermek számára igénybe vehető juttatások és szolgáltatások között 	<p>Minden gyermek egyéni szükségleteit figyelembe vevő, pontos és határidőre elkészülő dokumentációkat vezet a nevelőszülő.</p> <p>A nevelőszülő pontos és naprakész ismeretekkel rendelkezik az</p>	<p>Törvényi: Nincs kellő ismerete a nevelőszülőnek a feladatairól. Nem ismeri az ellátások és juttatások elérhetőségeit.</p> <p>Különösen a több gyermeket nevelő nevelőcsalád adminisztrációs terhei túlzóak.</p> <p>Az egyéni dokumentációk vezetése, az egyéni</p>

<ul style="list-style-type: none"> • 3. művelet: Vezeti a gyermek élettörténetkönyvét, megőrzi és rendszerezi a gyermek személyes iratait • 4. művelet: A gyermek számára egyéni-gondozási nevelési tervet készít és azt folyamatosan frissíti • 5. művelet: Vezeti a gyermek egyéni juttatásainak nyilvántartását • 6. művelet: Részt vesz a „Gyermekek védelmében” elnevezésű dokumentációs rendszer vezetésében 	<p>igénybevehető szolgáltatásokról és juttatásokról.</p>	<p>szükségletek figyelembevétele a több gyermeket nevelő családok esetében nehéz.</p> <p>Társadalmi – törvényi: Nem minden nevelőcsalád rendelkezik számítógéppel, ami tovább nehezíti az adminisztrációt.</p>
--	--	---

A5 szakmai tevékenység : Gyámság és dokumentációs feladatok		
A5T3 feladat : Gyermek érdekeinek képviselője		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: Különleges események bekövetkeztekor szakszerűen és kötelezettségeinek megfelelően intézkedik • 2. művelet: A gyermek vérszerinti családkapcsolatainak ápolásában együttműködik • 3. művelet: Együttműködik a gyermek sorsának tartós rendezésében, hazagondozásában vagy örökbeadásában 	<p>Különleges események bekövetkeztekor a nevelőszülő kompetens módon reagál és teljesíti kötelezettségeit. A nevelőszülő elősegíti a gyermek hazagondozását, örökbeadását. A nevelőszülő aktívan közreműködik a gyermek vérszerinti családi kapcsolatainak felkutatásában, ápolásában</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülő túlzottan kötődik a gyermekhez, így nem képes együttműködni a hazagondozásban, örökbeadásban</p> <p>Törvényi – pszichológiai: Váratlan eseménnyel a nevelőszülő nem mindig tudja jelzési kötelezettségét teljesíteni, vagy nincs is tudatában annak.</p> <p>Törvényi – pszichológiai: A nevelőszülő nem tudja ellenérzéseit félretéve támogatni a gyermek vérszerinti kapcsolatait, esetleg pénzügyi okokból nem teljesíti azt.</p>

A6 szakmai tevékenység : Önálló életre való felkészítés

A6T1 feladat : Utógondozói ellátás jogszabályi háttérének ismerete

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: Az utógondozás, otthonteremtési támogatás lehetőségének ismerete, jogszabályi feltételei • 2. művelet: az önálló életre való felkészítés, foglalkoztatást segítő szolgáltatások szabályai • 3. művelet: Önkormányzati ellátások keresése utógondozott fiatalok számára 	<p>A nevelőszülők időben, már a gondozás kezdetén egy tudatos folyamattal készülnek a gyermek majdani felnőtté válására. A nevelőszülők és a fiatalok ismerik az utógondozásra vonatkozó szabályokat, ellátási formákat, az utógondozottak által igénybevehető szolgáltatásokat, de kötelezettségeiket is.</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülők egy része az utolsó pillanatban szembesül vele, hogy az általa nevelt gyermek felnőtt. A gyermek nem lesz felkészítve arra, hogy a társadalmi gondoskodás nagykorúságával véget ér.</p> <p>Törvényi: A nevelőszülő nem ismeri pontosan a jogszabályi feltételeket, így nem képes arra időben felkészülni és a gyermeket felkészíteni.</p> <p>Társadalmi: Az egyes intézmények közötti akadozó kommunikáció megnehezíti a célcsoport szolgáltatásokhoz való hozzáférését.</p>

A6 szakmai tevékenység : Önálló életre való felkészítés

A6T2 feladat : A gyermek önálló életre való felkészítése

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: A nevelőszülő segíti a gyermeket az önálló élethez szükséges ismeretek megszerzésében, úgy mint biztonságos közlekedés, háztartásvezetés. • 2. művelet: A nevelőszülő saját példájával tanítja meg a társadalom egyes egységeiben működő szerepek jelentőségét • 3. művelet: A nevelőszülő megismeri a társadalmi integráció akadályait a nevelt gyermekek esetében és felhívja a gyermek figyelmét azok megelőzésére 	<p>A nevelőszülő személyiségével, saját családjának szereplőivel, készségeivel és ismereteivel alkalmassá válik a lehető legtöbb nála nevelkedő gyermek önálló életkezdését a lehető legoptimálisabb módon előkészíteni.</p>	<p>Pszichológiai: Nem mindegyik nevelőszülő képes minden nála nevelkedő gyermek számára példaképként szolgálni, ha személyiségük nagyon eltérő, akár az ellenkező hatást is kiválthatja.</p> <p>Törvényi: A nevelt gyermeke társadalmi integrációjának akadályairól nem feltétlenül van tudomás a nevelőszülőnek.</p> <p>Társadalmi: Sok gyermeket nevelő családokban bizonyos készségeket, ismereteket korlátozottan tud a gyermek elsajátítani.</p>

		Egy bizonyos életkor felett a nevelőszülőhöz kerülő gyermek esetében egyes ismeretek, készségek elsajátítása nehézkes
--	--	---

A6 szakmai tevékenység : Önálló életre való felkészítés		
A6T3 feladat : Pályaorientáció speciális kérdései		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: A nevelőszülő a gyermek egyéni adottságainak, fejlesztendő és tehetséges pontjainak figyelembevételével gondoz, nevel 2. művelet: Segít a gyermek számára a reális jövőkép kialakításában már korai életkortól 3. művelet: A pályaválasztási döntésekbe lehetőség szerint a vérszerinti családot is bevonva a fiatal érdekeit szem előtt tartva segít dönteni 	<p>A nevelőszülő minél korábban felismeri a gyermek fejlesztendő területeit, tehetségét, és ezeket, valamint a lehetőségeket figyelembe véve segít a gyermek számára reális jövőkép kialakításában. Ebbe a folyamatba lehetőség szerint bevonja a vérszerinti szülőket.</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülő elfogultan ítéli meg a gyermek lehetőségeit, képességeit. A nevelőszülő a lehetőség ellenére sem vonja be a vérszerinti családot a gyermek jövőjének tervezésébe ellenérzése miatt.</p> <p>Törvényi: A nevelőszülőnek nincs vagy nem kellően pontosak az információi a szabályozás adat lehetőségekről, korlátokról</p> <p>Társadalmi: A nevelőszülő nem tudja kellő realitással felmérni az egyes társadalmi rétegek jövőbeni esélyeit</p>

A6 szakmai tevékenység : Önálló életre való felkészítés		
A6T4 feladat : Az ifjúkor sajátos személyiséglélektani időszaka		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: Az ifjúkor életkori sajátosságai, lehetséges előzményei a nevelt gyermekek esetében 2. művelet: az életkori szakasz fejlődési feladatainak ismerete 3. művelet: Az intimitás és az érettség megteremtésének speciális feladata, a nevelőszülő szerepe ebben a folyamatban 	<p>A nevelőszülő a nevelt gyermekek és saját maga illetve családtagjai pszichés elakadásait is felismeri, azokról pontos információkkal rendelkezik. Tud és akar is segítséget kérni. A nevelőszülő képes a nála nevelkedő gyermek számára az</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülő túlzottan elfogult a gyermeket illetően, nem képes felfigyelni az elakadásokra</p> <p>A nevelőszülő észreveszi ugyan az elakadási pontokat, de nem tud, vagy nem akar segítséget kérni</p> <p>Törvényi: A nevelőszülő nem rendelkezik kellően pontos ismeretekkel a nevelt gyermek életének</p>

	intimitás és az érettség önálló életvitelhez szükséges szintjét megadni a gondozás-nevelés folyamatában	előzményeiről, annak személyiségfejlődésre gyakorolt hatásáról. Nincs kitől segítséget kérjen a nevelőszülő vagy a fiatal Társadalmi: A gyermek olyan rövid időt tölt a nevelőszülőnél, esetleg gyakran vált gondozási helyet vagy későn került ki elhanyagoló vérszerinti környezetéből, hogy nem behozható a lemaradása
--	---	---

A7 szakmai tevékenység : Kora miatt különleges szükségletű gyermekek gondozása-nevelése (különleges szükséglet 1.)		
A7T1 feladat : 0-3 éves korú gyermek szükségletei		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: éneklés, érzelmi, értelmi és mozgásfejlődés, a beszédfejlődés és annak hatása a személyiségfejlődésre 2. művelet: egyéni szükségleteket figyelembe vevő rugalmas és folyamatos napirend a biztonságérzet kialakítása érdekében 3. művelet: önálló szabad mozgás és játék jelentősége 4. művelet: szülőktől való elválás hatása, az új környezethez való alkalmazkodás segítése 5. művelet: Az egyéni tempó, egyéni ízlés figyelembevételére 6. művelet: ingergazdag környezet biztosítása 	A nevelőszülő kellő ismeretek és felkészültség birtokában képessé válik a csecsemő életkori szükségleteit és az előzményeket figyelembe vevő egyéni szükségletekre szabott gondozásra, nevelésre. A már a családban nevelkedő többi gyermek sem szenved hátrányt.	Pszichológiai: A nevelőszülő sietteti az alkalmazkodást Nehezen tartja be a határokat, saját gyermekként tekint a csecsemőre Törvényi: Több gyermeket nevelő családnál nincs lehetőség az egyéni tempó, ízlés figyelembevételére

A7 szakmai tevékenység : Kora miatt különleges szükségletű gyermekek gondozása-nevelése (különleges szükséglet 1.)		
A7T2 feladat : 0-3 éves korú gyermek gondozása-nevelése		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: etetés, öltöztetés, pelenkázás, fürdetés, altatás, levegőztetés szerepe és fontossága 2. művelet: betegségek, 	Minden, már a családban élő családtag érdekeit is figyelembe véve, zökkenőmentesen	Törvényi: Ideiglenes hatályú kihelyezés esetén az idő rövidsége miatt nem biztos, hogy minden feltétel rendelkezésre áll a

<p>láz mérés és –csillapítás, folyadék pótlás</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3. művelet: megelőző egészségvédelem, szűrővizsgálatok, védőoltások 	<p>folyik a csecsemőkorú gyermek gondozás-nevelése</p>	<p>csecsemő optimális fogadására Több gyermeket egyszerre befogadó (testvérsor) nevelőcsalád esetében előfordulhat időbeli csúszás a szükséges megelőző vizsgálatok, oltások tekintetében A nem magyar állampolgárságú gyermekek esetében aránytalanul nagy anyagi terheket ró a nevelőszülőkre az egészségügyi ellátás igénybevétele Társadalmi: A nevelőszülő család tagjaitól nagyfokú alkalmazkodást és türelmet igényel a feladat</p>
---	--	---

A7 szakmai tevékenység : Tartós beteg gyermekek gondozása-nevelése (különleges szükséglet 2.)		
A7T3 feladat : Tartós betegségek specifikumai		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: A beteg gyermek megfigyelésének szempontjai, a tünetek értelmezése • 2. művelet: Fizikális gyógmódok ismerete, gyógyszerelés • 3. művelet: Szövődmények megelőzése, kezelése • 4. művelet: Együtműködés az egészségügyi intézményekkel 	<p>A nevelőszülő a megfelelő tudás birtokában kompetensen dönt a gyermek befogadásáról. Megkap minden információt a betegségről, annak kezeléséről, képes és akar is együtműködni az egészségügyi intézményekkel</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülő saját kudarcként éli meg a gyermek betegségét A nevelőszülő nem fogad el az orvostudomány által előnyben részesített gyógmódokat, el nem fogadott alternatívákkal helyettesíti azt Törvényi: A nevelőszülő nem kap megfelelő anyagi és szakmai segítséget a rá bízott tartós beteg gyermek állapotának kíséréséhez A nevelőszülő nem kap előre megfelelő információt a gyermek betegségéről, így nem tud felelősteljes döntést hozni a gyermek befogadása előtt Társadalmi: A nevelőszülő nincs birtokában a szükséges ismereteknek a</p>

		<p>gyermek állapotáról, a betegségről</p> <p>A környezet nem fogadja el a gyermek állapotát, kiközösítő</p> <p>A nevelőszülő, az intézmények vagy kölcsönösen nem együttműködők</p>
--	--	---

A7 szakmai tevékenység : Tartós beteg gyermekek gondozása-nevelése (különleges szükséglet 2.)		
A7T4 feladat : Tartós beteg gyermek gondozása-nevelése		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: Fekvőhelyet készít, ágyneműt cserél, napi testhygiénéről gondoskodik. • 2. művelet: diétát, gyógyszerelést biztosít. • 3. művelet: egyéni szükségletek figyelembevétele • 4. művelet: a betegségekkel, a tartós betegséggel kapcsolatos ellátási formákat ismeri és alkalmazza. 	<p>A nevelőszülő kompetens módon vállalta a gyermek gondozását, nevelését, ismeri és tudja is igényelni a betegség okán járó ellátásokat és juttatásokat, képes a gyermeket és környezetét segíteni a betegség elfogadásában</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülő nem tudja feldolgozni a gyermek betegségével járó pszichés terheket</p> <p>Törvényi: A nevelőszülőre aránytalanul nagy terheket ró a betegséggel járó diéta és kezelések költségei</p> <p>Társadalmi: A környezet nem képes elfogadni és befogadni a beteg gyermeket</p>

A7 szakmai tevékenység : Fogyatékkal élő gyermekek gondozása-nevelése (különleges szükséglet 3.)		
A7T5 feladat : Észreveszi a fogyatékoságok ismérveit		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: Tanulási akadályozottság és értelmi akadályozottság tüneteit észleli • 2. művelet: Észleli a látásfogyatékoság, okat, tüneteit • 3. művelet: Észleli a hallásfogyatékoság tüneteit • 4. művelet: Észleli mozgáskorlátozottság tüneteit • 5. művelet: Észleli a beszéd fogyatékoság tüneteit. • 6. művelet: Észleli és értelmezi az autizmus tüneteit. 	<p>A nevelőszülő megszerezve a szükséges ismereteket, úgy vállal fogyatékkal élő gyermeket, hogy pontosan ismeri vállalása következményeit, és arra környezetét is képes felkészíteni</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülő ismeretek híján nem volt tudatában annak, mit vállal fel a fogyatékkal élő gyermek gondozása-nevelése kapcsán</p> <p>Társadalmi: A szűkebb-tágabb környezet nem készül fel a gyermek fogadására</p>

**A7 szakmai tevékenység : Fogyatékkal élő gyermekek gondozása-nevelése
(különleges szükséglet 3.)**

A7T6 feladat : Fogyatékkal élő gyermekek gondozása-nevelése

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: gondozás, önkiszolgálás, közlekedés • 2. művelet: oktatás, fejlesztés, integráció • 3. művelet: speciális eszközök használata, akadálymentes és biztonságos környezet kialakítása • 4. művelet: együttműködik az egészségügyi és gyógypedagógiai intézményekkel. 	<p>A nevelőszülő a megfelelő ismeretek, készségek, és együttműködési készség birtokában képessé válik a fogyatékkal élő gyermek gondozására, nevelésére úgy, ahogy a gyermek állapota és egyéni szükségletei a leginkább megkövetelik.</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülő és a családja nem kap megfelelő mentális segítséget a feladat ellátásához</p> <p>Törvényi: A nevelőszülő nem kap megfelelő segítséget a fogyatékkal élő gyermek ellátásához</p> <p>Társadalmi: Nem tudja a gyermek szűkebb vagy tágabb környezete elfogadni a másságát</p> <p>Nincsenek a környezetben a gyermek számára szükséges intézmények</p> <p>Nem tud vagy nem akar a nevelőszülő együttműködni a társintézményekkel</p>

A8 szakmai tevékenység : Csapatmunka

A8T1 feladat : Nevelőszülő saját motivációja, saját szerep tisztázása

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: A vállalt feladat tudatosítása. A nevelőszülő ismeri és betartja a jogszabályi előírásokat és normákat, ismeri a nevelőszülői jogviszony létesítésével, fenntartásával és megszüntetésével kapcsolatos eljárásrendet. A nevelőszülő szerepének, helyének, teamkapcsolatainak elfogadása. A nevelőszülői hálózat működtetője (fenntartója) értékrendjének megismerése. • 2. művelet: A szükséges ismeretek, információk megszerzése (gyermekvédelem, pedagógia, pszichológia). A nevelőszülő legyen tisztában a hatósági intézkedések 	<p>A nevelőszülő a jogszabályi, intézményrendszeri és szakmai normákat megjelenítő hálóban képes magát definiálni, helyét elfogadja. Az értékrendet elfogadja és képes követni.</p> <p>Képes az információk befogadására és folyamatos frissítésére, a jó szakmai kommunikációra.</p>	<p>Törvényi: A nevelőszülő értékrendje nem egyezik a szakmai értékrenddel. A nevelőszülő átlépi illetékességi határait.</p> <p>Társadalmi: Gyenge kommunikációs képességű nevelőszülő.</p> <p>Konfliktus az eredeti nevelésbeállítódások és az új követelmények között. Környezeti konfliktusok, a nevelőszülő családon belül, vagy a lakókörnyezet részéről.</p>

<p>fogalmával, ismerje a gyermekvédelem szabály-és normarendszerét.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3. művelet: Kommunikációs csatornák ismerete és készségszintű használata 		
--	--	--

A8 szakmai tevékenység : Csapatmunka		
A8T2 feladat : A gyermek számára személyre szabott projekt kidolgozása		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: A gyermek élettörténetének megismerése, és rögzítése, előzmények felkutatása. Gyűjti, megőrzi és rendezett formában tartja a gyermek személyes iratait, vagyonkezelésével kapcsolatos dokumentációt, egészségügyi állapotával kapcsolatos papírokat, tanulmányaival kapcsolatos okmányokat; élettörténeti könyvet vezet és fényképekkel őrzi meg a gyermek életének fontos eseményeit ; Felidézhető emlékek gyűjtése. Családi emléktárgyak, fényképek méltó megőrzésében segíteni a gyermeket. • 2. művelet: Az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésében való részvétel; elkészíti és frissíti azt a gyermek életkorához igazítva. • 3. művelet: A fejlesztési tervben megjelölt partnerekkel, szakemberekkel való együttműködés és koordináció 	<p>A szakemberek közötti hatékony információcsere mozgatójává képes válni a nevelőszülő. Ennek köszönhetően képes lesz felderíteni a gyermek előéletét, és egyénre szabott gondozás-nevelési tervet összeállítani.</p> <p>A megjelölt szakemberekkel élő és kölcsönös együttműködést képes generálni.</p> <p>A vérszerinti családjából kiemelt gyermek gyökerei nem szakadnak meg.</p>	<p>Törvényi: A nevelőszülő gyakran szembesül információ hiánnyal a gyermek előéletével kapcsolatban, és rendkívüli kutatómunkával tudja csak felderíteni a gyermek előéletét. Erre azonban sem anyagi, sem időbeli lehetőségek nem állnak rendelkezésre.</p> <p>Gyakori hiba, hogy az elkészült gondozási-nevelési terv egyénre szabott cselekvési tervként nem használható, csak formailag felel meg.</p> <p>A szakemberek közötti együttműködés és kommunikáció is gyakran akadozik.</p> <p>Társadalmi: A gyermek központba állításának, a személyre szabott életmenet-tervezésének idegensége a hagyományos családi miliőben.</p>

A8 szakmai tevékenység : Csapatmunka		
A8T3 feladat : Együttműködés és koordináció		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: Együttműködés a gyermek életéhez kapcsolódó pedagógiai, egészségügyi és szociális szakemberekkel • 2. művelet: Folyamatos információszerzés, koordinálás, egyeztetés a gyermek érdekében • 3. művelet: Az esélyegyenlőséget biztosító szakmai szervezetekkel való kapcsolattartás • 4. művelet: A gondozási-nevelési terv folyamatos korrekciója 	<p>A nevelőszülő pontos ismeretekkel rendelkezik a társintézmények munkájáról, elérhetőségeiről.</p> <p>A nevelőszülő képes a hatékony kommunikációra.</p> <p>A nevelőszülő képes magát kompetens szakemberként elfogadtatni.</p> <p>Az egyéni gondozási tervek valóban a gyermek életében együttműködő szakemberek által közösen megvalósított, a gyermek egyéni szükségleteit figyelembe vevő és arra választ adó dokumentációk lesznek.</p>	<p>Törvényi: Gyakori a szakemberek részéről a kooperációs készségek hiánya a sokszor éppen ebből fakadó kommunikációzavar.</p> <p>A szakmai identitás a gyermekvédelemben még képlékeny, a jogi szabályozás sem mindig tiszte ezen a téren. Ebből fakadnak a szerepzavarok.</p> <p>Gyakori, hogy a nevelőszülő magára marad a gyermek gondozási-nevelési tervének megvalósításában.</p> <p>Gyakran nem tekintik a nevelőszülőt kompetens személynek.</p> <p>Társadalmi: A nevelőszülő nem rendelkezik kellő ismerettel a kapcsolódó szakmai szervezetek munkájáról.</p>

A9 szakmai tevékenység : Mentálhigiénés támogatás és minőségbiztosítás		
A9T1 feladat : Mentálhigiénés és kommunikációs ismeretek és azok gyakorlata		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> • 1. művelet: testi-lelki egészség összefüggései, a lelki egészség fontossága • 2. művelet: a mentálhigiéné eszközei • 3. művelet: mentálhigiénés és kommunikációs gyakorlat 	<p>A nevelőszülők a képzés során igényessé válnak a mentális egészségre, felismerik annak hatását a testi egészségre.</p> <p>Tudnak és mernek segítséget kérni.</p> <p>Olyan gyakorlatokat sajátítanak el, melyekkel mind maguk és családtagjaik, mind</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülők egy része szégyenként, saját maguk elleni kritikaként éli meg lelki problémáit</p> <p>Törvényi: A lelki egészség fontossága a jogi szabályozás szintjén minimális szinten jelenik meg a szabályozásban</p> <p>A képzések, továbbképzések szabályozásában nem kap</p>

	a nevelt gyermekek esetében csökkenteni tudják a stresszt és kezelni a mindennapok konfliktusait.	hangsúlyt az ismeretszerzés mellett a lelki edzettség fontosságára
--	---	--

A9 szakmai tevékenység : Mentálhigiénés támogatás és minőségbiztosítás		
A9T2 feladat : Személyiségfejlesztés elmélete és gyakorlata		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: a személyiség szerepe a gyermekek nevelésgondozása során 2. művelet: személyiségfejlesztés 	<p>A nevelőszülők felismerik a személyiség szerepének jelentőségét a napi munkájukban. Felértékelődik a személyiség védelme, a mentális védelem jelentősége. A személyiségfejlesztés hasznát megtapasztalva a nevelőszülők igényessé válnak saját és családjuk mentális egészségére, nyitottá válnak a mentális segítség elfogadására</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülők a saját személyiségükkel dolgoznak, a felkészítő időszak pszichológiai szűrővizsgálata kivételével nem kapnak rendszeres pszichés támogatást</p> <p>Törvényi: A jogszabályokban jelenleg sehol sem jelenik meg prioritásként a nevelőszülők pszichés védelme</p> <p>Társadalmi: A társadalom nagy része, a média hatására, a nevelőszülők negatív megítélését emeli ki, a megélhetési nevelőszülőseget hangoztatva.</p>

A9 szakmai tevékenység : Mentálhigiénés támogatás és minőségbiztosítás		
A9T3 feladat : Szupervízió és egyéb képzések, továbbképzések ismerete, használata		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<ul style="list-style-type: none"> 1. művelet: továbbképzések, a minőségbiztosítás, a szakmai etika jogi szabályozása, fontossága 2. művelet: az esetszbeszélés, az esetszupervízió szerepe, a nevelőszülő helye a szakmai teamben 3. művelet: a szupervízió elmélete és gyakorlata 	<p>A nevelőszülő önmagát szakmai szereplőként definiálja, szakmai és személyes énjét képes lesz tudatosan kettéválasztani. Tudatában lesz lehetőségeinek, feladatainak és szerepének a szakmai teamben. Képessé válik az</p>	<p>Pszichológiai: A nevelőszülő munkahelye a saját otthona, saját személyiségével dolgozik a nap 24 órájában, ez megnehezíti, hogy szakemberként definiálja magát.</p> <p>Törvényi : A szakmai etika a nevelőszülői ellátás napi gyakorlatában még nem elfogadott, a nevelőszülők nagy része nem is hallott</p>

	<p>esetmegbeszélőkön hallottak hatékony feldolgozására, önmaga is hasznos információkkal képes szolgálni a team többi tagjának.</p> <p>A nevelőszülő a szakmai etika szabályait betartva dolgozik, és ezt családtagjaiban is tudatosítja a mindennapok során.</p> <p>A szupervízó lehetőségével a nevelőszülő kompetens módon él.</p>	<p>még róla.</p> <p>A nevelőszülők nem szakemberek a jogszabályi definíciókban.</p> <p>A szupervíziót nem teszi lehetővé a nevelőszülő számára a pénzügyi háttér, a jogszabályok nem teszik kötelezővé.</p> <p>Társadalmi: A szakmai team és a társadalom sem szakemberként tekint a nevelőszülőre</p>
--	---	---

A10 szakmai tevékenység : Kommunikáció a gyermekkel		
A10T1 feladat : Megfelelő kommunikáció azonosítása a kedvezményezett kora szerint		
Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<p>1. művelet : Azonosítani / értékelni a gyermek fejlődési stádiumát a kommunikációs készségek szempontjából.</p> <p>2. művelet: Bevinni az azonosítási folyamatba mind a verbális kommunikációs készségeket, mind a nem verbális kommunikációs készségeket.</p> <p>3. művelet: Objektívan azonosítani a kedvezményezett korának megfelelő kommunikációs formát, és egy olyan környezetet biztosítani, amely stimulálja a kedvezményezett kommunikációs készségeit.</p>	<p>A nevelőszülő képessé válik a gyermek életkori szükségleteinek, fejlődési stádiumának figyelmeztetésével kiválasztott megfelelő kommunikációs forma adekvát alkalmazására és értelmezésére egyaránt.</p>	<p>Pszichológiai: Annak a tendenciája, hogy elsőbbséget biztosítanak a verbális kommunikációnak a nem verbális kommunikációval szemben.</p> <p>A nevelőszülői családba bekerülő gyermek aktuális helyzetéből adódóan a verbális kommunikáció háttérbe szorulhat</p> <p>A nevelőszülő, különösen a befogadás korai szakaszában vagy több gyermek közeli időben történő befogadása esetén nem tud kellő figyelmet fordítani a kommunikációra</p>

A10 szakmai tevékenység : Kommunikáció a gyermekkel

A10T2 feladat : Megfelelő kommunikációs forma alkalmazása

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<p>1. művelet : Egy olyan nyelv használata, amely összhangban van a gyermek azonosított kommunikációs készségeivel.</p> <p>2. művelet: Egy olyan nyelv használata, amely tiszteletben tartja, ha lehet, a gyermek eredeti környezetének a sajátosságát.</p> <p>3. művelet: A gyermekkel való kommunikációban egy olyan nyelv használata, amely megfelel a gyermek fizikai és szociális-nevelési fejlődésének.</p>	<p>A nevelőszülő képessé válik a gyermekben lévő traumatizáló élményeket feloldani és/vagy ahhoz szakember segítségét kérni, hogy a gyermek teljes személyiséggel vehessen részt a gondozási-nevelési folyamatban</p> <p>A nevelőszülő képessé válik a gyermek készségeinek megfelelő kommunikációt használni, mely a gyermek eredeti környezetének is megfelel</p>	<p>Társadalmi: A különböző kommunikációs korlátok megjelenése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturális - pszichológiai - szociális - nyelvi <p>Pszichológiai: Gyermek traumatizáló élményei, amelyek hátráltatják, hogy érdekelt legyen, és megakadályozzák a teljes részvételét.</p>

A10 szakmai tevékenység : Kommunikáció a gyermekkel

A10T3 feladat : Kommunikációs hiányok azonosítása

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<p>1. művelet: Gyermek ösztönzése különböző módjainak használata azért, hogy azonosítsák a gyermek esetleges hiányosságait.</p> <p>2. művelet: Kommunikációs hiányosságok megállapítása mind saját megfigyelés alapján, mind a szakemberekből álló csoport tagjainak együttműködése révén.</p> <p>3. művelet: Pontos megállapítani a kommunikációs hiányokat az információk elemzését követően, kiemelve minden egyes eset sajátosságait.</p>	<p>Egy együttműködő szakmai team tagjaként a rábízott gyermekért felelős kompetens nevelőszülők, akik képesek a gyermek kommunikációs hiányosságait beazonosítani</p>	<p>Pszichológiai: Gyermek traumatizáló élményei, amelyek hátráltatják, hogy érdekelt legyen, és megakadályozzák a teljes részvételét.</p> <p>Társadalmi: Gyermek kognitív és kommunikációs készlete, amely nem teszi lehetővé számára, hogy megértse a teljes helyzetet.</p> <p>Pszichológiai: Szerepkonfliktusok a gyermek bizalmasa és a személy között, aki a legfőbb információforrás a munkatársak számára.</p>

		Nem beismerni nyilvánosan a saját korlátokat és a segítség szükségét.
--	--	---

A10 szakmai tevékenység : Kommunikáció a gyermekkel

A10T4 feladat : Kommunikációs hiányok kijavításának figyelemmel kísérése

Feladat leírása	Várt eredmények	Kritikus pontok
<p>1. művelet : Használni a saját ismereteket és a készségeket az azonosított kommunikációs hiányok megoldásában</p> <p>2. művelet: Kijelölni a felelőst azokban az esetekben, amikor egy szakember segítsége szükséges ahhoz, hogy leküzdjék az azonosított hiányokat.</p> <p>3. művelet: Újrafogalmazni a hibákat korrigáló megoldásokat azon új elemek függvényében, amelyek megjelentek a gyermekkel való kommunikációs folyamatban.</p>	<p>A kommunikációs hiányok megoldásában kompetens nevelőszülők</p> <p>Szakmai team működése, felelősök beazonosításának lehetősége</p> <p>Folyamatos korrekció lehetősége és megvalósítása a folyamatban</p>	<p>Törvényi: Hiányoznak azok a nevelőszülők, akik a mimika-gesztus nyelvét vagy a Braille abc-t használják érzékszervi hibákkal rendelkező gyermekek esetében.</p>

ÖSSZEFOGLALÁS

- **fellépő nehézségek** Jogi szabályozás és a szakmai protokoll gyakran életidegen helyzeteket eredményez. A nevelőszülői család nem kap megfelelő és folyamatos mentálhigiénés támogatást. A nevelőszülő család nyitott terepként kell működjön, ami károsan hat az intimitásra. A nevelőszülők alapvégzettsége megnehezíti a szükséges ismeretek befogadását. A társadalom előítéletes a nevelőszülőkkel szemben - megélhetési nevelőszülőség. A nevelés egyik fontos alapköve a nevelő személyisége, erre vonatkozó szűrő a képzési rendszerben nem létezik.
- **elvégzett előrelépések** Kompetensebb, felkészültebb, mentálisan megerősített nevelőszülők
- **előírt oktatás** legalább tíz osztály, nevelőszülői képzés, legalább két év nevelőszülői tevékenység
- **perspektívák** A nevelőszülői tevékenység a képzés hatására hatékonyabbá válik, ezáltal felgyorsul a gyermekvédelmi gondoskodásba kerülő gyermekek tartós sorsrendezésének folyamata, vérszerinti családba történő hazagondozással, vagy örökbeadással. A különleges és speciális szükségletű gyermekek a gondozására-nevelésére felkészített különleges és speciális hivatásos nevelőszülőkhez kerülnek kihelyezésre.

BIBLIOGRÁFIA

BIBLIOGRÁFIA

„A gyermekvédelmi feladatot ellátó szervek szerepe és felelőssége a gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzésére, és kezelésére” Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium Módszertani füzet, Herczog Mária, Révész Magda, Mentuszné Terék Irén részanyagaiból összeállította *Katonáné Pehr Erika*. 2004. Bp., ESZCSM.

10 éves a gyermekvédelmi törvény <http://www.szmm.gov.hu/main.php?folderID=16414>
149/ 1997. (IX.30.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

15/1998. számú NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A serdülés vihara klinikus szemmel-Animula 2007.

Aronson, Elliot: A társas lény Akadémiai Kiadó 2008.

Az Esztergár Lajos Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai beszámolójából, valamint Baranya megye gyermekjóléti szolgálatainak módszertani ellenőrzésének feljegyzéseiből adaptálva.

Az ombudsmani jelentések gyermekjóléti szolgálatokat érintő legfontosabb megállapításai és tanulságai, Család, Gyermek, Ifjúság; 2004/4.

Bagdy Emőke: Pszichofitness Animula Kiadó

Balavány György: Két anyával. Magyar Nemzet (MN mellékletek) 2006. 03. 18.

Barnes, Gill Gorell: Családterápiás sor. 2. Család, terápia, gondozás Animula

Bede Nóra – Vida Zsuzsanna: Sikertelen nevelőszülői kihelyezések. Család, Gyermek, Ifjúság, 2001. 3. sz.

Beöthy-Fehér László: Kimenet-szabályozás. (A gyermekvédelmi gondoskodás input oldala) Család, Gyermek, Ifjúság, 2004. 5. sz. 26-30. o.

Berg, Insoo Kim: Családterápiás sor. 5. Konzultáció sokproblémás családokkal Animula

Bowlby, John: A biztos bázis Animula Kiadó 2009.

Büki Péter – Negrea Vídia: Speciális szükségletű gyermekek gyermekvédelmi szakellátása. Család, Gyermek, Ifjúság, 2000. 2. sz. 36-37. o.

Büki Péter: Alapelvek és alapjogok a speciális szükségletű gyermekek és fiatalok ellátásának megszervezésében. Kapocs, 1. évf. 2002. 2. sz. 42–45. o.

Byng-Hall, John: Családterápiás sor. 9. Munkám családi szkriptekkel Animula 1995.

Chapman, Gary: Kamaszokra hangolva Harmat Kiadó 2007.

Családterápiás olvasókönyv-sorozat 1. rész Animula Kiadó 2001.

Cseres Judit: Az utógondozói ellátások vizsgálata I. Kapocs 2003/febr. II. évf.

Dr Filó-Dr Katonáné: Gyermeki jogok, gyermekvédelem hvgorac Lap- és Könyvkiadó Kft.

Dr. Filó Erika – Dr. Katonáné dr.Pehr Erika: Gyermekvédelem, gyámügy. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. Budapest 1998

Dr. Kálmánchey Márta: Nevelőszülőknél élő gyerekeknél előforduló pszichés problémák. Család, Gyermek, Ifjúság, 2001. 2. sz. 24–29. o.

Feuer Mária szerk.: A családsegítés elmélete és gyakorlata Akadémiai Kiadó 2008.

Fuller, Andrew: Nehezen Kezelhető gyerekek Scholar Kiadó 2009.

Fülöpné Andrékó Klára: A nevelőszülőknél élő gyermekek tanulási és magatartási zavarainak kezelési lehetőségei, illetve nehézségei a szakellátásban. Kapocs, 2. évf. 2003. 6. sz. 46-50. o.

Gáspár Károly: Gyermekvédelmi és gyámügyi kézikönyv. KJK KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. Budapest 2003

Gyermekvédelmi szakellátás (Hallgatói segédanyag) Sz: Domszky András, NCSSZI Budapest 2005.

Habony Ferencné: Élet a születés után – Egy krízis-nevelőszülő másfél éve. Család, Gyermek, Ifjúság, 2003. 4. sz. 21-25. o.

Hanák Katalin: Társadalom és gyermekvédelem, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983., 15. o.

Herczog Mária: A gyermekvédelem dilemmái. Pont Kiadó, Budapest 1997

Herczog Mária: Együtt vagy külön Közgazdasági és Jogi Kiadványok

Herczog Mária: Gyermekbántalmazás

Herczog Mária: Gyermekvédelmi kézikönyv. KJK KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. Budapest 2003

Kádas István: A nevelőszülői tevékenység ellátásának alkalmassági vizsgálata. (Módszertani segédanyag) Kapocs 2005. ápr. 44-50. o.

Kernberg, PF: Személyiségzavarok gyermek-és serdülőkorban Animula 2000.

Kothencz János: Rólunk...értünk I. Ágota Alapítvány, 2009. Szeged

Králné Szabó Piroska: Gondolatok a nevelőszülők és a vérszerinti szülők kapcsolatáról. Család, Gyermek, Ifjúság, 1999. 3. sz.

Kulcsár Mariann: A különböző gondozási helyen nevelkedő testvérek kapcsolattartásának tendenciái az alapellátásban. Kapocs, 2. évf. 2003. 6. sz. 40-45. o.

Lerner, Harriet: Hívatlan vendégeink Park Könyvkiadó

Mérei-Binét: Gyermeklélektan Medicina Könyvkiadó 2004.

Minuchin, Patricia: Krízisről krízisre Animula Kiadó 2002.

Otti Ernőné – Mitták Tünde – Herczegh Ágnes: Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek sorsának után-követéses vizsgálata. Család, Gyermek, Ifjúság, 2004. 4. sz. 20-27. o.

Payer Istvánné Balogh Ildikó: A vérszerinti kapcsolatok ápolásának esélyei a civil nevelőszülői hálózatoknál elhelyezett gyermekek esetében. Kapocs 2004. ápr. 60-64. o.

Pikó Bettina: Ifjúság, káros szenvedélyek L'Harmattan 2005.

Pincus, Lily-Dare, Christopher: Titkok a családban Családtér. sor. 18. Animula 2007.

Popper-Ranschburg: Szegény nők, szegény férfiak Saxum Kiadó

Popper-Ranschburg-Vekerdy-Herskovits: Jövők titka: a gyerek...Saxum Kiadó

Ranschburg Jenő: Rögök az úton Saxum Kiadó 2007.

Ranschburg Jenő: Szülők kis könyve Saxum Kiadó 2009.

Ranschburg-Vekerdy: Beszélgetések Park Könyvkiadó 2007.

Somfai Balázs: Kapcsolattartás hvgorac Lap-és Könyvkiadó 2008.

Strasser, Freddie-Randolph, Paul: Mediáció Nyitott Könyvműhely Sorozat 2008.

Szabóné Szilágyi Zsuzsa – Dr. Patkó Kornélia (szerk.): Segíthetünk? Praktikus útmutató a gyermekek és fiatalok egészségügyi és pszichés ellátásához, gondozásához. FICE magyarországi egyesülete, Bp., 2001.

Szexuális gyermekbántalmazás a családban , Animula

Szikulai István – Büki Péter: A gyermekvédelmi szakellátás intézményrendszere átalakulásának tapasztalatai. Belügyi Szemle 2002. 1. sz. 113-122. o.

Szikulai István: A magyar gyermekvédelem fejlődésének kulcskérdései – egy lehetséges szakmai stratégia lépései. Kapocs 2004. okt. 58-64. o.

Szöllősi Gábor: *Európai elemek a gyermekek szociális ellátásában és védelmében.* Magyar Jog, 1996/8., 486–490. old.

Szöllősi Gábor: Szociális és gyermekvédelmi jog. JPTE ÁJK Továbbképző Szekció, Pécs 1998

Tóth Judit Nikoletta: A gyermekvédelmi szakellátás helyzete a XX. Században. Központi Statisztikai Hivatal, Bp. 2004. 30. o. (+ 25 tábla)

Továbbiak: Deák Ferenc: Gyermekvédelem és reszocializáció. Új Ped.Szle, 1997..szept.

Tüski Anna: Külhoni módszerek hasznosítása a magyarországi gyermekvédelemben. Kapocs 2002. dec. 38-44. o.

Vajda Zsuzsanna: Neveléslélektan Osiris Kiadó 2005.

Veczkó József: Gyermekvédelem Nemzeti Tankönyvkiadó 2007.

Vekerdy Tamás: A pszichológus újra válaszol Sanoma Kiadó 2005.

Vekerdy Tamás: A szülő kérdez 2. Sanoma Kiadó 2008.

Vekerdy Tamás: Honnan? Hová? Holnap Kiadó 2007.

Vida Zsuzsanna: Nevelőszülőnél élő gyermekek kapcsolattartása. Kapocs 2003. ápr. 50-52.

Winnicott, Donald: A kapcsolatban bontakozó lélek Ú-M-K 2004.

Winnicott, Donald: Kisgyermek, család, külvilág Animula Kiadó 2000.

GYERMEKVÉDELMI SZAKELLÁTÁS

Az örökbefogadás hazai és nemzetközi gyakorlata - Család, Gyermek, Ifjúság 2006/1. szám

Beöthy-Fehér László: Kimenet-szabályozás. (A gyermekvédelmi gondoskodás input oldala) Család, Gyermek, Ifjúság, 2004. 5. sz. 26-30. o.

- Bogár Zsuzsa (ford.): A gyermekek jogai hazai és külföldi örökbefogadás esetén. Család, Gyermek, Ifjúság, 2001. 2. sz.
- Bogár Zsuzsa: Kötődés örökbefogadó családokban. Család, Gyermek, Ifjúság, 1999. 6. sz. 11–14. o.
- Both Emőke: Mit kezdünk a titkokkal? .Család, Gyermek, Ifjúság, 2003. 4. sz. 4-12. o.
- Büki Péter – Negraa Vídia: Speciális szükségletű gyermekek gyermekvédelmi szakellátása. Család, Gyermek, Ifjúság, 2000. 2. sz. 36-37. o.**
- Büki Péter: Alapelvek és alapjogok a speciális szükségletű gyermekek és fiatalok ellátásának megszervezésében. Kapocs, 1. évf. 2002. 2. sz. 42–45. o.**
- Csehák Hajnalka: Üzenet a zaciból. Kapocs 2004. okt. 46-53. o.
- Cseres Judit: Darvas Ágnes – Mózer Péter: Kit támogassunk? Esély 2004. 6. sz. 64-95. o.
- Domszky András – Büki Péter: Gyermekvédelem és gyógypedagógia, avagy különtámogatást igénylők a gyermekvédelem rendszerében. Educatio, 2001. 2. sz. 296–311. o.
- Domszky András: A gyermekotthonok működésének szabályairól és követelményeiről. Módszertani levél. Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet, Bp., 1999.
- Dr. András Júlia: Fokozott állami felelősség. Család, Gyermek, Ifjúság, 2006. 1. sz. 63-69. o.
- Dr. Balikó Márta: Az elhelyezési tárgyalás – a gyermek sorsrendezésének fóruma. Család, Gyermek, Ifjúság, 2003. 5. sz. 22-29. o.
- Dr. Deli Judit: Kinek az érdeke? Család, Gyermek, Ifjúság, 2006. 1. sz. 31-35. o.
- Dr. Kálmánchey Márta: Nevelőszülőnél élő gyerekeknél előforduló pszichés problémák. Család, Gyermek, Ifjúság, 2001. 2. sz. 24–29. o.**
- Dr. Kovács Ágnes: Anya- és gyermekvédelem. Család, Gyermek, Ifjúság, 1999. 5. sz. 2–10. o.
- Dr. Semsey András: Hogyan segítsünk nekik? Kapocs, 1. évf. 2002. 1. sz. 40–45. o.
- Fülöpné Andrékó Klára: A nevelőszülőknél élő gyermekek tanulási és magatartási zavarainak kezelési lehetőségei, illetve nehézségei a szakellátásban. Kapocs, 2. évf. 2003. 6. sz. 46-50. o.**
- Gáspár Károly – Drosztmérné Kánnai Magdolna – Bán Gabriella: „Se veled, se nélküled”, (A gyermekek védelmének helye a hazai jogi és szociálpolitikai rendszerben) Család, Gyermek, Ifjúság, 2004. 1. sz. 6-10. o.
- Gyermekvédelmi szakellátás (Hallgatói segédanyag) Sz: Domszky András, NCSSZI Budapest 2005.**
- Habony Ferencné: Alkalmasság – felelősség. Család, Gyermek, Ifjúság, 2003. 4. sz. 18-25. o.
- Herczeg Rita: Gyermeki jogok gyermekotthonokban. Kapocs, 3. évf. 2004. 2. sz. 22-31. o.
- Herczog Mária: Családgondozás komolyan. Család, Gyermek, Ifjúság, 2004. 4. sz. 4-5. o.
- Herczog Mária: Gyermekvédelmi kézikönyv. Bp., 2001. KJK-Kerszöv, Bp., 2001. 265. o.
- Józsa Viktor: Kinek jó és kinek kell a gyermekotthon? Család, Gyermek, Ifjúság, 2005. 5. sz. 18-27. o.
- Kádas István: A nevelőszülői tevékenység ellátásának alkalmassági vizsgálata. (Módszertani segédanyag) Kapocs 2005. ápr. 44-50. o.**
- Kálló Éva (szerk.): Csecsemők és kisgyermekes gondozása és nevelése intézetben. Csecsemőotthonok Országos Szövetsége, Bp., 1996.
- Kerezsi Klára: Gyermek, család, társadalom. In: Szilvási Léna (szerk.): Gyermek - család - társadalom. Szociális munka gyermekes családokkal. Hilscher Rezső Szociálpolitika Egyesület, Bp., 1996. 25–55. o. (u.a.: Kerezsi Klára: A védtelen gyermek. Erőszak és elhanyagolás a családban. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp., 1995. 11–49. o.
- Korbuly Ágnes: Alkalmasság – felelősség. (Az örökbefogadásra való felkészülés egyéni, konzultációs szakasza) Család, Gyermek, Ifjúság, 2003. 4. sz.
- Králné Szabó Piroska: Gondolatok a nevelőszülők és a vérszerinti szülők kapcsolatáról. Család, Gyermek, Ifjúság, 1999. 3. sz.**
- Kulcsár Mariann: A különböző gondozási helyen nevelkedő testvérek kapcsolattartásának tendenciái az alapellátásban. Kapocs, 2. évf. 2003. 6. sz. 40-45. o.**
- Nagyné Erdély Ildikó: A gyermekotthoni gyámok családgondozással kapcsolatos tevékenységének tapasztalatai. Kapocs, 2. évf. 2003. 6. sz. 34-38. o.
- Otti Ernőné – Mitták Tünde – Herczegh Ágnes: Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek sorsának után-követéses vizsgálata. Család, Gyermek, Ifjúság, 2004. 4. sz. 20-27. o.**

- Pulay Klára: Amit az örökbefogadók veszteségeiről tudni érdemes. *Család, Gyermek, Ifjúság*, 2006. 1. sz. 12-16. o.
- Rácz Andrea – Szombathelyi Szilvia: Az édesanyák és gyermekeik számára nyújtott csecsemőotthoni ellátás. *Kapocs* 2002. okt. 46-49. o.
- Rácz Andrea: Gyermekotthonokban dolgozók véleménye a szakmai munka tartalmáról. *Kapocs* 2005. dec. 54-64. o.
- Szabóné Pluhár Bernadett – Szikulai István: Az utógondozói ellátás. *Család, Gyermek, Ifjúság*, 2002. 4. sz.
- Szabóné Szilágyi Zsuzsa – Dr. Patkó Kornélia (szerk.): Segíthetünk? Praktikus útmutató a gyermekek és fiatalok egészségügyi és pszichés ellátásához, gondozásához. FICE magyarországi egyesülete, Bp., 2001.**
- Szikulai István: A magyar gyermekvédelem fejlődésének kulcskérdései – egy lehetséges szakmai stratégia lépései. Kapocs 2004. okt. 58-64. o.**
- Szikulai István: Beszámoló a gyermekvédelmi rendszerből nagykorúságuk után kikerült fiatal felnőttek utánkövetéses vizsgálatáról. *Kapocs*, 2. évf. 2003. 2. sz. 22-32. o.
- Szilvási Léna: A felülvizsgálatok és a facilitálás. *Család, Gyermek, Ifjúság*, 1999. 1. sz. 5–9. o.
- Szilvási Léna: Örökbefogadás-Identitás-Sajtó-Bostrány - *Család, Gyermek, Ifjúság* 2005/1. szám 4-6. old.
- Szöllősi Gábor: Hogy fogalmunk legyen róla... A veszélyeztetettség fogalma az amerikai gyermekvédelemben. *Esély*, 2000. 4. sz. 56–64. o.
- Tüski Anna: Külhoni módszerek hasznosítása a magyarországi gyermekvédelemben. Kapocs 2002. dec. 38-44. o.**
- utógondozói ellátottak vizsgálata I. *Kapocs* 2005. febr. 46-57. o.
- Varga András: A gyermekotthonok és a gyermekjóléti szolgálatok kapcsolatának alakulása – a gyámok szemszögéből. *Kapocs* 2005. aug. 60-64. o.
- Vetró Ágnes: *Gyermek- és ifjúságpszichiátria, mentálhigiéné.* JGYF Kiadó, Szeged, 1999.
- Vida Zsuzsanna: A nevelőszülőnél élő gyermekek kapcsolattartása. Kapocs, 2. évf. 2003. 2. sz. 50-52. o.**
- Volentics Anna: Bűnelkövető fiatalok reszocializációs gondozása. *Gyógyító pedagógia Medicina Könyvkiadó Rt Budapest* 2004. 339-355. o.
- Volentics Anna: *Gyermekvédelem és reszocializáció.* Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1996.
- Volentics Anna: Nehezen nevelhető, inadaptált gyermekek a közoktatás és a gyermekvédelem intézményeiben. In: Dr. Illyés Sándor (szerk.): *Gyógypedagógiai alapismeretek.* ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Bp., 2000. 602–628. o.
- W. M. Zenz: Beavatkozás dilemmái gyermek-elhanyagolási ügyekben. *Család, Gyermek, Ifjúság*, 2003. 3. sz. 20-23. o.
- Zsámbéki Eszter: A gyámi, gondozói tanácsadói munka tapasztalatai a fővárosi gyermekotthonokban. *Család, Gyermek, Ifjúság*, 2001. 1. sz.
- AJÁNLOTT IRODALOM:**
- Abrudbányai Tímea – Katics Szilvia – Pesty Tamás – Tüski Anna: *Családok átmeneti otthonai Hollandiában.* *Kapocs* 2003. jún. 30-37. o.
- Az örökbefogadás hazai és nemzetközi gyakorlata.* *Család, Gyermek, Ifjúság*, 2006. 1. sz. (tematikus szám)
- Balavány György: Két anyával. Magyar Nemzet (MN mellékletek) 2006. 03. 18.**
- Bálint Noémi: Lélektani szempontok: kérdések és dilemmák. *Család, Gyermek, Ifjúság*, 2006. 1. sz. 46-54. o.
- Bede Nóra – Vida Zsuzsanna: Sikertelen nevelőszülői kihelyezések. Család, Gyermek, Ifjúság, 2001. 3. sz.**
- Both Éva – Békés Zoltán: A fővárosi gyermekvédelmi szakellátás 2001-ben. *Kapocs*, 2. évf. 1. sz. 2003. február. 34–47. o.
- Büki Péter: Egyenlő esélyek – egyenlőtlen esélytelenségek avagy a többcélú – iskolai, diákotthoni vagy kollégiumi és gyermekotthoni feladatot ellátó – közoktatási intézmények 2004-ben. *Fejlesztő Pedagógia*, 17. évf. 2006. 1. sz. 17-22. o.
- Büki Péter: Speciális szükségletű gyermekek a gyermekvédelmi szakellátórendszer intézményeiben a 2000. évi felmérés alapján. *Kapocs*, 1. évf. 2002. 1. sz. 24–29. o.

- Csóky László: Egy új fogalom a gyermekvédelemben – a tervezési értekezlet. Család, Gyermek, Ifjúság, 1999. 1. sz. 18-21. o.
- Dr. Aszmann Anna: A gyermekek egészségi állapota, egészséget befolyásoló magatartása. In: Dr. Aszmann Anna (szerk.): Egészségvédelem az oktatásban. Anonymus, Bp., 1999. 106–107. o.
- Elekes Zsuzsanna – Paksi Borbála: A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő fiatalok alkohol- és egyéb drogfogyasztása. Kapocs, 4. évf. 2005. 5. sz. 2-21. o.
- Európa Tanács Miniszteri Bizottság: A Miniszteri Bizottság 5(2005) számú ajánlása a részes államokhoz a gyermekintézményekben élő gyermekek jogairól. Család, Gyermek, Ifjúság, 2005. 5. sz. 6-7. o.
- Farkas Adrienne: Álarcok. Magyar Nemzet (MN melléklet) 2006. 05. 13.
- Fehérné dr. Mészáros Ágnes: Iskolaérettség, iskolaéretlenség. Kapocs, 2. évf. 2003. 4. sz. (7. sz.)
- Habony Ferencné: Élet a születés után – Egy krízis-nevelőszülő másfél éve. Család, Gyermek, Ifjúság, 2003. 4. sz. 21-25. o.**
- Hatvani Erzsébet – Papházi Tibor: A javítóintézet utáni életutak. Kapocs, 2. évf. 2003. 2. sz. 34-38. o.
- Herczog Mária: Bűnösök és büntetések. Család, Gyermek, Ifjúság, 2004. 1. sz. 4-5. o.
- Horváthné Godó Mária: Kinek kellene a gyermekek? Család, Gyermek, Ifjúság, 2006. 4. sz. 36-41. o.
- Kibicher Orsolya: A Down-szindrómás gyermekek örökbefogadása. Család, Gyermek, Ifjúság, 2004. 3. sz. 20-23. o.
- Korbuly Ágnes: „Más” –e az örökbefogadott gyermek? Család, Gyermek, Ifjúság, 2006. 1. sz. 17-20. o.
- Králné Szabó Piroska: Facilitálás a gyermekvédelemben. Család, Gyermek, Ifjúság, 1999. 2. sz. 5-6. o.
- KSH Demográfiai évkönyv
- Mentuszné dr. Terék Irén: Gondolatok az örökbefogadással összefüggő eljárások jogi szabályozásáról. Magyar Közigazgatás, 1995. 10. sz.
- Mészáros Krisztina: Sikerek és buktatók az örökbefogadásban. Család, Gyermek, Ifjúság, 2006. 1. sz. 21-27. o.
- Payer Istvánné Balogh Ildikó: A vérszerinti kapcsolatok ápolásának esélyei a civil nevelőszülői hálózatoknál elhelyezett gyermekek esetében. Kapocs 2004. ápr. 60-64. o.**
- Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001.
- Rákár Natália: Egy család Pest megyéből – avagy „gyerekek a határon”. Család, Gyermek, Ifjúság, 2004. 3. sz. 30-33. o.
- Szöllősi Gábor: Szociális és gyermekvédelmi jog. JPTE ÁJK Továbbképző Szekció, Pécs, 1998.
- Tóth Judit Nikoletta: A gyermekvédelmi szakellátás helyzete a XX. Században. Központi Statisztikai Hivatal, Bp. 2004. 30. o. (+ 25 tábla)**
- Vida Zsuzsanna: Nevelőszülőnél élő gyermekek kapcsolattartása. Kapocs 2003. ápr. 50-52.**
- Virágh Gábor: Mennyi időt töltenek a gyermekek a Fővárosi TEGYESZ Átmeneti Otthonaiban? Kapocs 2003. jún. 48-49. o.

JOGSZABÁLYOK:

- 127/2002. (V. 21.) Korm. rendelet az örökbefogadást elősegítő magánszervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről.
- 133/1997. (VII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról.
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (+ mellékletei) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 150/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a nevelőszülői, a hivatásos nevelőszülői és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről.
1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről.

7. 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
8. 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
9. 259/2002. (V. 21.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről.
10. 29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendelet a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetők képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadásról és felkészítő tanfolyamról.
11. 45/1997. (XII. 17.) NM rendelet az Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézetéről, valamint a Család- és Gyermekvédelmi Szakmai Kollégiumról.
12. A házasságról, a családról és a gyámságról szóló, többször módosított 1952. évi IV. törvény.
13. 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
14. 10/2003. (III. 27.) ESZCSM rendelet az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékről.
15. 2005. évi LXXX. törvény a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről.

SZÓJEGYZÉK

MELLÉKLETEK

PARTNEREK

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

BULGARIE

Université «St Kliment d'Ohrid» de Sofia (Promoteur du projet)

boul. Shipchenski Prohod 69 A, 1574 Sofia - Bulgarie
Tel 0035929706206
Fax 0035928722321
<http://www.fnpp.uni-sofia.bg>
Personnes de contact:
Nelly PETROVA - DIMITROVA (Email: npetrova_dimitrova@abv.bg)
Hristina OTZETOVA (Email: kristi_o@abv.bg)

Institut des Activites et des Pratique Sociale (SAPI)

Liulin planina 22, A, fl. 2, Bulgaria, Sofia 1606
Tel: 0035928524713
Fax: 0035929533147
www.sapibg.org
Personnes de contact:
Nadia STOJKOVA (Email: nstoykova@sapibg.org)
Yanitza NEDELICHEVA (Email: nedelcheva.yanitza@gmail.com)

Agence nationale pour l'éducation et la formation professionnelle (NAVET)

www.navet.government.bg
Personnes de contact:
Penka NIKOLOVA (Email: p.nikolova@navet.government.bg)

FRANCE:

Groupement d'Intérêt Public - Formation et Insertion Professionnel de l'Académie de Grenoble (GIPFIPAG)

5 rue Roland Garros, 38320 Eybens - France
Tel 0033456524641
Fax 0033456524650
<http://www.ac-grenoble.fr>
Personnes de contact:
Jean Noël PACHOUD (Email: jean-noel.pachoud@ac-grenoble.fr)
Catherine CHABOUD (Email: catherine.chaboud@ac-grenoble.fr)

Greta Nord Isère - Centre de formation continue

Tel : 0033474280486
www.gretani.com
Personne de contact:
Marianne CIVIDINO-REYNAUD (Email: marianne.cividino-reynaud@ac-grenoble.fr)

Greta VIVARAIS PROVENCE (Evalueateur)

Pôle Les Catalins Montélimar
Tel 0033475006126
Fax 0033671109554
Personne de contact:
Patrick NICOLAS (Email: patrick.nicolas@ac-grenoble.fr)

HONGRIE:

Université de Pécs (Hongrie)

Szántó Kovács János u. 1/b., 7633. Pécs - Hongrie
Tel 003672501500
Fax 003672251100
<http://www.pte.hu>
Personnes de contact:
Maria HUSZ (Email: husz@feek.pte.hu)

ROUMANIE:

Association PARTENER - le Groupement d'Initiative pour le Développement Local de Iasi

Str. Vasile Conta, nr. 42, 700106 Iasi - Roumanie
Tel 0040232217884
Fax 0040232270502
<http://www.asociatia-partener.ro>
Personnes de contact:
Catalin ILASCU (Email: catalin@asociatia-partener.ro)

Université «Alexandru Ioan Cuza» de Iasi

Bulevardul Carol 1 nr. 11, 700506 Iasi - Roumanie
Tel 0040232201028
Fax 0040232210660
<http://www.uaic.ro>
Personne de contact:
Contiu SOITU (Email: soitucontiu@yahoo.com)

Direction departementale pour la protection des droits de l'enfant Iasi

Strada Vasile Lupu, nr. 57A, Iasi, Roumanie
Tel 0040232477731
Fax 0040232279654
www.djpcd.ro
Personne de contact:
Florin ION (Email: florinion@djpcd.ro)

ROUMANIE

Az Európai Bizottság támogatást nyújtott ennek a projektnek a költségeihez.

Ez a kiadvány a szerző nézetét tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bármilyen felhasználásért.